

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 30 augusti 2023

Mål nr

B 7530-21

PARTER

Klagande

LARS Arne Lennart Engstrand, 19480708-4076

Stureparken 3 Lgh 1501

114 26 Stockholm

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Johan Eriksson

Försvarsadvokaterna Stockholm HB

Box 12107

102 23 Stockholm

Motpart

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Grovt penningtvättsbrott m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten över Skåne och Blekinges dom 2021-11-09 i mål B 1360-21

Hovrättens dom

se Bilaga

DOMSLUT

Högsta domstolen ändrar hovrättens domslut på så sätt att Högsta domstolen

- frikänner Lars Engstrand från åtalet för grovt penningtvättsbrott (åtalspunkten 1.1) och dömer honom enbart för näringspenningtvätt (åtalspunkten 1.2), och
- upphäver förordnandet om att den villkorliga domen ska förenas med böter och bestämmer påföljden till enbart villkorlig dom,
- bestämmer Lars Engstrands skyldighet att betala kostnaderna för den offentliga försvararen i tingsrätten till 64 424 kronor,
- bestämmer Lars Engstrands skyldighet att betala kostnaderna för den offentliga försvararen i hovrätten till 15 340 kronor,
- tillerkänner Lars Engstrand ersättning av allmänna medel för rättegångskostnader i tingsrätten med 54 280 kronor, varav 51 480 kronor avser kostnad för privat försvarare, samt
- tillerkänner Lars Engstrand ersättning med 3 000 kronor av allmänna medel för rättegångskostnader i hovrätten.

Johan Eriksson ska få ersättning av allmänna medel för försvaret av Lars Engstrand i Högsta domstolen med 94 430 kronor. Av beloppet avser 74 194 kronor arbete, 1 350 kronor tidspillan och 18 886 kronor mervärdesskatt. Denna kostnad ska stanna på staten.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Lars Engstrand har yrkat att Högsta domstolen ska frikänna honom från ansvar för grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt. Han har också yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i tingsrätten och hovrätten.

Riksåklagaren har motsatt sig att hovrättens dom ändras.

DOMSKÄL

Bakgrund

Lars Engstrands uppdrag för Christoffer Henriksson

1. Lars Engstrand är advokat. Under sensommaren 2017 kom han i kontakt med Christoffer Henriksson som bad honom att analysera en överklagad tingsrättsdom enligt vilken Christoffer Henriksson hade dömts för bl.a. 26 fall av grova bedrägerier och förpliktats att betala skadestånd om cirka 1,4 miljoner kronor. I samband därmed efterfrågade Christoffer Henriksson också biträde i två tvister (jfr p. 5).
2. I slutet av september 2017 greps Christoffer Henriksson i Stockholm med bl.a. narkotika och en större mängd kontanter på sig. På hans hotell hittade man ytterligare narkotika och kontanter samt ett antal Rolex-klockor. Med anledning härav förordnades Lars Engstrand som offentlig försvarare för Christoffer Henriksson avseende misstanke om penningtvättsbrott och narkotikabrott.
3. Drygt en månad senare, den 30 oktober 2017, förordnades Lars Engstrand som offentlig försvarare för Christoffer Henriksson i en förundersökning som avsåg ytterligare grova bedrägerier. Samma dag begärde Lars Engstrand, för Christoffer Henrikssons räkning, rättens prövning av de förvars- och beslagsbeslut som fattats under den förundersökningen. Lars Engstrand kallades också till en kvarstadsförhandling som några dagar senare,

den 2 november, kom att hållas som en kombinerad kvarstads- och häktningsförhandling. Tingsrätten beslutade vid den förhandlingen om bl.a. vissa beslag samt om kvarstad på så mycket av Christoffer Henrikssons egendom att drygt 50 miljoner kronor, avseende värdet av förverkad egendom och målsägandenas skadeståndsanspråk, kunde antas bli täckt vid utmätning. Tingsrätten beslutade också att häkta Christoffer Henriksson i hans frånvaro.

4. Christoffer Henriksson dömdes så småningom för 88 fall av grovt bedrägeri till fängelse i fyra år och tio månader. Han förpliktades också att betala sammanlagt cirka 86 miljoner kronor i skadestånd till ett stort antal målsägande. I målet dömdes han också för innehav av narkotika och för olaga hot.

Det nu aktuella åtalet och dess bakgrund

5. Hösten 2017 väckte två personer som påstod sig ha utsatts för bedrägerier av det slag som var föremål för förundersökning talan mot Christoffer Henriksson och begärde att han till dem skulle betala en viss summa pengar som de hade lånat ut till honom. I de båda målen ställde Christoffer Henriksson ut en fullmakt för samtliga advokater och biträdande jurister vid den byrå där Lars Engstrand var verksam. Det var dock två andra advokater vid byrån som hanterade uppdragen. Med anledning av tvisterna förde Christoffer Henriksson i september 2017 över totalt 3,2 miljoner kronor till Kronofogdemyndigheten som säkerhet. Så småningom träffades en förlikning mellan parterna i de båda målen. Kronofogdemyndigheten betalade då ut överskjutande belopp, sammanlagt 300 000 kronor, till advokatbyråns klientmedelskonto.

6. Vid två tillfällen i början av november 2017 lät Lars Engstrand, på uppdrag av Christoffer Henriksson, föra över de medel som fanns på klientmedelskontot till andra konton. Överföringarna innebar att 225 000 kronor överfördes till ett konto tillhörande Krenar Goga och 75 000 kronor till

Christoffer Henrikssons sambo, Emelie Sörensson. Dessa överföringar ledde till att Lars Engstrand åtalades för penningtvättsbrott enligt följande gärningsbeskrivningar.

Åtalspunkt 1.1 Grovt penningtvättsbrott

Lars Engstrand har, i sin tjänst som advokat vid advokatfirman Nordia KB och inom ramen för näringsverksamhet, beordrat en överföring av 225 000 kronor, som för Christoffer Henrikssons räkning förvarades på advokatfirmans klientmedelskonto, till ett konto tillhörande Krenar Goga. Pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet och syftet med agerandet, som var otillbörligt, var att främja möjligheterna för annan att tillgodogöra sig eller omsätta egendomen eller dess värde. Det hände den 1 november 2017 i Stockholm eller på okänd plats, Sverige.

Agerandet bör betraktas som grovt brott eftersom det skett inom ramen för advokatverksamhet och eftersom det avsett ett betydande [värde] och då den brottsliga verksamheten ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt och i större omfattning.

Lars Engstrand begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 1.2 Penningtvättsbrott

Lars Engstrand har, i sin tjänst som advokat vid advokatfirman Nordia KB och inom ramen för näringsverksamhet, beordrat en överföring av 75 000 kronor, som för Christoffer Henrikssons räkning förvarades på advokatfirmans klientmedelskonto, till ett konto tillhörande Henrikssons sambo Emelie Sörensson. Pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet och syftet med agerandet, som var otillbörligt, var att främja möjligheterna för annan att tillgodogöra sig

eller omsätta egendomen eller dess värde. Det hände den 8 november 2017 i Stockholm eller på okänd plats, Sverige.

Lars Engstrand begick gärningen med uppsåt.

7. Tingsrätten frikände Lars Engstrand.

8. I hovrätten yrkade åklagaren på ansvar för grovt penningtvättsbrott under åtalspunkten 1.1, och hänförde sig i den delen till 3, 4 och 5 §§ lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, samt för näringspenningtvätt enligt 7 § under åtalspunkten 1.2, dock utan att gärningsbeskrivningen avseende den senare åtalspunkten justerades. Hovrätten har dömt Lars Engstrand för grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt till villkorlig dom och böter.

9. Riksåklagaren har godtagit att det som sålunda angavs i hovrätten utgör ramen för processen också i Högsta domstolen.

10. Högsta domstolen gör bedömningen att gärningsbeskrivningen under åtalspunkten 1.2 omfattar de omständigheter som förutsätts för ansvar för näringspenningtvätt enligt 7 § lagen om straff för penningtvättsbrott.

Vad målet gäller

11. Målet gäller framför allt frågan om en överföring som en advokat enligt klientens anvisningar gör från ett klientmedelskonto kan utgöra brott enligt lagen om straff för penningtvättsbrott. I målet aktualiseras också frågor om vad som krävs när det gäller den tilltalades uppsåt.

Penningtvättsbrott

12. Straffansvar för penningtvättsbrott enligt huvudbestämmelsen i 3 § lagen om straff för penningtvättsbrott förutsätter

- dels att gärningen syftar till att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde,
- dels att gärningsmannen antingen överlåter, förvärvar, omsätter, förvarar eller vidtar annan sådan åtgärd med egendomen (se 3 § första stycket 1) eller vidtar någon åtgärd som typiskt sett innebär att egendomens ursprung eller ägarförhållandena blir svåra att klarlägga (se 3 § första stycket 2).

13. Av det första kravet följer att egendomen i fråga måste härröra från brott eller brottslig verksamhet samt att gärningen ska vara vidtagen i ett visst syfte (penningtvättssyfte). Kravet på visst syfte är kopplat till gärningen, inte till gärningsmannen. Det betyder att gärningsmannen själv inte behöver ha till syfte att genom gärningen dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Tillräckligt är att någon medverkande har ett sådant syfte (se prop. 2013/14:121 s. 108 f.). Om det är en medverkande som har penningtvättssyftet, krävs att gärningsmannen har uppsåt avseende detta förhållande.

14. Vidare krävs att gärningsmannen vidtar en sådan åtgärd som anges i någon av paragrafens båda punkter. Ett typexempel på en penningtvättsåtgärd är att föra över medel från ett konto till ett annat så att egendomen därmed kommer ett led bort, eller ytterligare ett led bort, från den som har begått förbrottet och att egendomen därmed typiskt sett blir svårare att hänföra till sitt ursprung.

15. Ett förfarande som enbart innebär att medlen återgår ett led i en sådan kedja kan däremot normalt (jfr p. 28) inte anses utgöra en penningtvättsåtgärd, om den som återför medlen var i god tro när han eller hon tog emot dem. (Jfr

a. prop. s. 110 och vad som där sägs om att exemplen i 3 § första stycket 1 är avsedda att indikera att åtgärden i sig ska vara av en viss kvalitet.)

16. För penningtvättsbrott enligt den kompletterande bestämmelsen i 4 § döms den som, utan att det finns ett penningtvättsyfte, otillbörligen främjar möjligheterna för någon att omsätta pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet. Bestämmelsen aktualiseras främst i fall där den som innehar egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet inte avser annat än att använda egendomen för att förvärva något. Vad som primärt omfattas är fall där någon underlättar för innehavaren att omsätta sådan egendom som typiskt sett är svår att omsätta, t.ex. mottar en stor summa kontanter som betalning för en båt eller mottar betalning i form av ädelstenar, smycken och liknande (se a. prop. s. 112).

17. Det finns anledning att framhålla att 4 § är subsidiär till 3 §. Om gärningen utgör brott också enligt 3 § ska 4 § alltså normalt inte tillämpas (jfr dock vad som sägs nedan i p. 20 om vad som gäller vid prövningen i domstol i de fall åtalet avser endast den subsidiära bestämmelsen).

18. I 7 § finns regler om bl.a. näringspenningtvätt. Enligt första stycket döms för näringspenningtvätt den som, i näringsverksamhet eller såsom ett led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning, medverkar till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättsyfte. Bestämmelsen har sitt främsta tillämpningsområde i fall där en åtgärd vidtagits inom ramen för näringsverksamhet och där det inte kan styrkas att egendomen härrör från brott eller brottslig verksamhet men den skiljer sig från 3 § också när det gäller vad som måste styrkas beträffande syftet med transaktionen.

19. Enligt 7 § är det tillräckligt att omständigheterna runt transaktionen är sådana att den skäligen kan antas vara utförd i penningtvättsyfte. Vid näringspenningtvätt behöver det alltså inte bevisas vare sig att egendomen

härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att gärningen är vidtagen i penningtvättssyfte. Grunden för bestämmelsens tillämpning är i stället att gärningsmannen gör sig skyldig till ett klandervärt risktagande genom att medverka till en åtgärd trots att den – vid en objektiv bedömning – skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Gärningen är, till skillnad från vad som gäller vid s.k. näringshäleri, straffbar även om det senare skulle visa sig att egendomen inte härrörde från brott eller brottslig verksamhet. (Se a. prop. s. 114 f.)

20. Bestämmelsen om näringspenningtvätt är subsidiär till reglerna i 3–6 §§. Om gärningen uppfyller kraven enligt de primära straffbestämmelserna, men åtalet är utformat så att det avser endast näringspenningtvätt ska domstolen likväl pröva åtalet mot den subsidiära bestämmelsen (jfr NJA 2016 s. 129 p. 4–10 och ”Polishunden” NJA 2017 s. 491 p. 10).

Redovisningsskyldighet

21. Den som mottagit medel från annan med skyldighet att redovisa för dem är skyldig att betala medlen till huvudmannen. Om inte annat överenskommits anses huvudmannen normalt genom en betalningsanvisning kunna kräva att den redovisningsskyldige betalar genom insättning på visst konto. Anvisningen kan även avse att betalning ska göras till konto som tillhör tredje man.

22. Om ett fullgörande av huvudmannens betalningsanvisning skulle innebära att den redovisningsskyldige begår t.ex. näringspenningtvätt, är han eller hon dock inte skyldig att betala enligt anvisningen. Detta följer av den allmänna rättsprincipen att ingen är förpliktad att fullgöra en prestation om detta innebär att han eller hon begår en straffbar handling (jfr t.ex. Håkan Nial, Om förvärv i strid med legala förbud, TfR 1936 s. 14 och Tore Almén, Om köp och byte av lös egendom, 4 uppl. 1960 ombesörjd av Rudolf Eklund, s. 44).

God advokatsed

23. En advokat ska i sin verksamhet redbart och nitiskt utföra de uppdrag som anförtrotts honom eller henne och iaktta god advokatsed (se 8 kap. 4 § första stycket rättegångsbalken).

24. Enligt avsnitt 1 i Sveriges advokatsamfunds Vägledande regler om god advokatsed är en advokats främsta plikt att visa trohet och lojalitet mot klienten. Samtidigt betonas att en advokat ska utöva sin verksamhet med integritet och på ett sätt som främjar det goda rättssamhället. Det anges också att en advokat inte får främja orätt.

25. I kommentaren till reglerna anges att en advokat, även om han eller hon ska visa trohet och lojalitet mot klienten, inte får handla i strid med gällande rätt eller vad som följer av god advokatsed. Kravet på iakttagande av god advokatsed anges, i linje med det nyss sagda, leda till begränsningar av handlingsfriheten när det gäller att tillvarata en klients intressen. Hänsyn måste tas till rättsordningen som sådan samt till motparten och tredje man. Det anges vara självklart att en advokat inte får medverka till brott och heller inte jämna vägen för annans brottslighet.

26. Enligt 4.6.2 i de vägledande reglerna ska, om advokaten tagit emot medel under uppdragets gång, slutredovisning utan dröjsmål avges till klienten och ett eventuellt saldo som klienten har till godo omedelbart utbetalas till denne. I ett vägledande uttalande om återredovisning av klientmedel anges detta gälla också om det finns uppgifter om att de medel som advokaten tagit emot har fränhänts annan på ett bedrägligt sätt (Vägledande uttalande från styrelsen för Sveriges advokatsamfund den 12 oktober 2000).

27. I litteraturen har antagits att en advokat normalt i enlighet med sina skyldigheter enligt god advokatsed kan redovisa medel till sin klient, men att det kan finnas en risk att advokaten begår brott om han eller hon för medlen

vidare till någon annan (se Axel Calissendorff, Skärpta regler mot penningtvätt; advokater i en ny och oprövad roll som angivare av klienter, Juridisk Tidskrift 2004–05 s. 573).

28. Det anförda ligger i linje med vad som i det föregående har sagts om att återförande av medel som någon fått i god tro normalt inte utgör en penningtvättsåtgärd (se p. 15). Om en advokat endast återredovisar medel till sin klient kan advokaten alltså normalt inte därigenom anses göra sig skyldig till brott enligt lagen om straff för penningtvättsbrott, även om han eller hon efter att ha mottagit medlen blir i ond tro om att dessa härrör från brott. Det kan emellertid inte anses givet att en återredovisning till klienten under alla omständigheter är straffri. Exempelvis är det långt ifrån självklart att en advokat utan att riskera att göra sig skyldig till brott kan tillmötesgå en klients begäran om att betala ut medel till ett konto tillhörande henne eller honom i ett s.k. högriskland avseende penningtvätt eller finansiering av terrorism.

29. För det fall klienten begär att medel betalas ut till någon annan är det normalt fråga om en sådan åtgärd som i och för sig kan utgöra t.ex. näringspenningtvätt under förutsättning att den skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Om ett sådant syfte kan antas föreligga, kan advokaten inte följa betalningsanvisningen. Det skulle då inte heller vara oförenligt med god advokatsed att inte följa anvisningen. (Jfr p. 22.)

30. Ett sätt att hantera situationer där advokaten inte anser sig kunna tillmötesgå klientens önskemål om att betala ut medel till ett visst konto, är att be klienten att anvisa ett konto som tillhör honom eller henne själv och att samtidigt tillhandahålla dokumentation som visar detta. Det är emellertid tydligt att denna väg inte alltid står öppen och att advokaten i vissa fall kan behöva avstå, åtminstone temporärt, från att betala ut medlen.

Bedömningen i detta fall

Uppfyller överföringarna kraven i 3 § respektive 7 § lagen om straff för penningtvättsbrott?

31. Det är utrett att Lars Engstrand på det sätt som påstås i gärningsbeskrivningen har överfört 225 000 kronor och 75 000 kronor till Krenar Goga respektive Emelie Sörensson samt att medlen härrörde från brott eller brottslig verksamhet.

32. Vidare utgör överföringarna i sig sådana åtgärder som avses i 3 § första stycket 1 lagen om straff för penningtvättsbrott. Det är också fråga om en sådan form av medverkan som kan omfattas av 7 §. Överföringarna har skett till annan än klienten och det uppstår i denna del ingen konflikt mellan reglerna om advokaters skyldigheter att redovisa respektive betala ut medel till klienten och reglerna i lagen om straff för penningtvättsbrott.

33. När det gäller den första överföringen är det – med hänsyn till bl.a. de anspråk som riktats mot Christoffer Henriksson och de processer som pågick mot honom – bevisat att hans åtgärd att begära utbetalning från advokatbyrån på angivet sätt har skett i syfte att främja möjligheterna för honom eller annan att tillgodogöra sig medlen. På samma grund måste Christoffer Henrikssons andra begäran skäligen antas ha skett i sådant syfte. Det står också klart att den senare överföringen har skett inom ramen för näringsverksamhet.

Uppfyller den första överföringen kraven i 4 § lagen om straff för penningtvättsbrott?

34. Som framgått av det föregående (se p. 16) tar 4 § lagen om straff för penningtvättsbrott sikte på åtgärder som främjar möjligheterna att omsätta egendom som är svårömsatt. Kontomedel är typiskt sett inte sådan egendom. Även om en överföring av kontomedel ibland kan underlätta möjligheterna för

någon att tillgodogöra sig egendomen, främjar den normalt inte möjligheterna att omsätta densamma på det sätt 4 § förutsätter.

35. Lars Engstrand kan inte genom den första överföringen anses ha gjort sig skyldig till en gärning som avses i 4 §.

Har Lars Engstrand vid de två överföringarna agerat med uppsåt till att egendomen härrör från brott eller brottslig verksamhet?

36. Lars Engstrand har vid överföringarna varit medveten om att Christoffer Henriksson dömts för ett stort antal fall av grova bedrägerier (jfr p. 1). Han har också varit medveten om att Christoffer Henriksson greps i Stockholm varvid misstankar uppstod om bl.a. penningtvättsbrott (jfr p. 2). Han har därtill, precis innan överföringarna genomfördes, blivit förordnad som offentlig försvarare för Christoffer Henriksson i ytterligare en förundersökning och inom ramen för den blivit kallad till en kombinerad kvarstads- och häktningförhandling samt haft vetskap om att Christoffer Henrikssons medel har varit föremål för förvars- och beslagsbeslut (se p. 3).

37. Mot denna bakgrund måste Lars Engstrand ha förstått att det fanns en högst betydande risk för att de medel som överfördes från klientmedelskontot till andra konton härrörde från brott eller brottslig verksamhet. Med hänsyn härtill är det också bevisat att det förhållandet att egendomen härrörde från brott eller brottslig verksamhet inte har utgjort ett relevant skäl för honom att avstå från överföringarna. Han har alltså haft åtminstone likgiltighetsuppsåt i förhållande till att egendomen härrörde från brott eller brottslig verksamhet.

Har Lars Engstrand vid den första överföringen i övrigt haft ett sådant uppsåt som krävs för ansvar enligt 3 §?

38. Lars Engstrand har uppgett att han trodde att det kontonummer han fick från Christoffer Henriksson var kontonumret till ett av dennes egna konton. Denna uppgift får visst stöd av att Christoffer Henriksson i förhör berättat att

han till Lars Engstrand sagt att det uppgivna kontonumret gick till ett eget konto. Även om det finns omständigheter som talar i annan riktning får Högsta domstolens prövning ta sin utgångspunkt i att Lars Engstrand trodde att överföringen gjordes till ett av Christoffer Henrikssons egna konton.

39. Generellt sett gäller att det inte krävs någon fullständig samstämmighet mellan gärningsmannens uppsåt och gärningens innebörd för att uppsåt ska föreligga. Tillräckligt är, som huvudregel, att gärningsmannen har ett sådant uppsåt att gärningen, bedömd utifrån hans eller hennes uppsåt, kan hänföras till samma straffbestämmelse som den gärning som rent faktiskt begåtts. (Jfr Petter Asp m.fl., Kriminalrättens grunder, 2 uppl., 2013 s. 324 ff., framför allt p. 3 och 9–13.)

40. Att någon vid en överföring inte har rätt uppfattning om vem som är kontohavare är därför i sig inte en omständighet som hindrar att erforderligt uppsåt föreligger. Erforderligt uppsåt föreligger t.ex. i ett sådant fall om gärningsmannen har insikt om penningtvättssyftet och en överföring till den ena personen på samma sätt som en överföring till den andra personen innebär att medlen blir svårare att följa eller lättare att tillgodogöra sig.

41. Den felaktiga uppfattningen om vem som tog emot betalningen påverkar emellertid i detta fall bedömningen av Lars Engstrands uppsåt när det gäller överföringens betydelse. Bedömd utifrån den utgångspunkten att medlen överfördes till Christoffer Henriksson själv innebar överföringen inte annat än att medel som ursprungligen betalats in till Kronofogdemyndigheten av Christoffer Henriksson på hans begäran fördes tillbaka till honom. Om det hade förhållit sig på det sätt som han föreställt sig får det anses ha varit tillåtet att göra överföringen (jfr p. 28). Det sagda betyder att Lars Engstrand inte haft sådant uppsåt som krävs för ansvar enligt 3 § lagen om straff för penningtvättsbrott.

42. Det förhållandet att prövningen ska utgå ifrån att Lars Engstrand trodde sig göra överföringen till Christoffer Henrikssons eget konto påverkar också vilka slutsatser som kan dras beträffande Lars Engstrands uppsåt i förhållande till att åtgärden vidtogs i penningtvättssyfte. Karaktären på en sådan överföring som han trodde sig göra kan inte vid en objektiv bedömning sägas ge anledning att tro att transaktionen utförts i penningtvättssyfte; mest näraliggande är att utgå ifrån att en sådan överföring begärs i syfte att helt enkelt få medlen återförda. Av överföringens karaktär, så som Lars Engstrand föreställde sig den, kan alltså inte dras några säkra slutsatser om hans uppsåt i förhållande till att den gjordes i penningtvättssyfte. Inte heller i detta avseende är det bevisat att Lars Engstrand har haft erforderligt uppsåt.

43. Han ska mot denna bakgrund frikännas från ansvar för den första överföringen.

Har Lars Engstrand vid den andra överföringen i övrigt haft sådant uppsåt som krävs för ansvar enligt 7 §?

44. Lars Engstrand har vid den andra överföringen känt till att Emelie Sörensson var mottagare av betalningen. Han måste också vid den tidpunkten, bl.a. genom att han deltagit vid den kombinerade kvarstads- och häktningförhandlingen i början av november, ha haft en klar bild av de brott som Christoffer Henriksson var misstänkt för liksom av de åtgärder som vidtagits för att säkra egendom. Det är mot den bakgrunden klart att Lars Engstrand har insett att överföringen till Emelie Sörenssons konto utfördes i penningtvättssyfte. Därmed är även klart att han haft uppsåt i förhållande till den omständigheten att överföringen skäligen kunde antas vara vidtagen i sådant syfte.

45. Lars Engstrand har också haft uppsåt till att den andra överföringen skedde inom ramen för näringsverksamhet.

46. Lars Engstrand ska därför dömas för näringspenningtvätt när det gäller den andra överföringen.

Sammanfattning av Högsta domstolens bedömning

47. Lars Engstrand kan, eftersom det inte är styrkt att han agerat med sådant uppsåt som krävs för ansvar enligt 3 § lagen om straff för penningtvättsbrott och eftersom transaktionen inte utgör en sådan gärning som avses i 4 §, inte dömas till ansvar för den första överföringen. Den andra överföringen har emellertid utgjort en sådan gärning som avses i bestämmelsen om näringspenningtvätt i 7 § och det är också styrkt att Lars Engstrand haft sådant uppsåt som krävs för ansvar enligt den bestämmelsen.

Rubricering och påföljd

48. Den gärning som Lars Engstrand nu döms för är att bedöma som ett brott av normalgraden. Gärningen får bedömas ha ett straffvärde motsvarande fängelse i två månader.

49. Påföljden för brottet bör bestämmas till villkorlig dom. Med hänsyn till att målet pågått under lång tid och med beaktande av de konsekvenser som åtalet haft för Lars Engstrand finns särskilda skäl att inte förena den villkorliga domen med böter.

Ersättningsfrågor

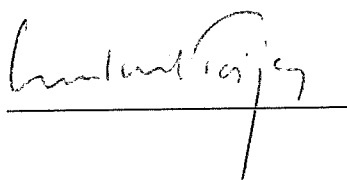
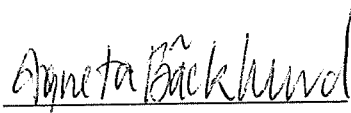
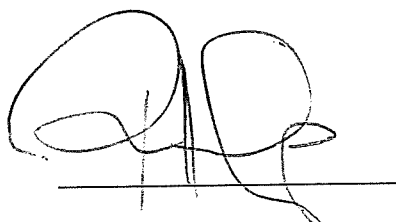
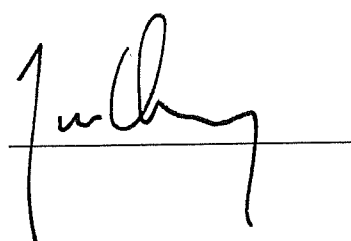

50. Den ersättning som Johan Eriksson begärt för försvaret av Lars Engstrand i Högsta domstolen är skälig. Begärd ersättning ska alltså utgå.

51. Frågan om Lars Engstrands återbetalningsskyldighet avseende kostnaden för försvaret i Högsta domstolen ska bedömas med utgångspunkt i utgången här. Högsta domstolens dom innebär, i jämförelse med hovrättens, att Lars Engstrand frikänns från åtalet avseende grovt penningtvättsbrott. Lars

Engstrand ska därför inte åläggas någon återbetalningsskyldighet för kostnaderna i Högsta domstolen.

52. Ansvar för kostnaderna i tingsrätten och hovrätten ska bestämmas utifrån det tänkta läget att målet i ansvarsdelen redan där fått den utgång som Högsta domstolen bestämt. Det innebär att Lars Engstrand ska åläggas att återbetala den del av kostnaderna för den offentliga försvararen i tingsrätten och hovrätten som avser det brott som han nu fälls för (jfr NJA 1972 s. 92). Högsta domstolen bedömer att den delen motsvarar en tredjedel av de totala kostnaderna. Vidare ska det allmänna stå för två tredjedelar av hans rättegångskostnader.

I avgörandet har deltagit justitieråden Gudmund Toijer, Agneta Bäcklund, Petter Asp (referent), Jonas Malmberg och Anders Perklev
Föredragande har varit justitiesekreteraren Charlotta Hallgren

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Avdelning 3
Rotel 35

DOM
2021-11-09
Malmö

Mål nr
B 1360-21

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDE

Blekinge tingsrätts dom den 23 mars 2021 i mål nr B 3161-19, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagare Kjell Janneson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Kalmar

Motpart (Tilltalad)

Lars Engstrand, 19480708-4076
Stureparken 3
114 26 Stockholm

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Johan Eriksson
Försvarsadvokaterna Stockholm HB
Box 12107
102 23 Stockholm

SAKEN

Grovt penningtvättsbrott, m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut och

- dömer Lars Engstrand för grovt penningtvättsbrott den 1 november 2017 enligt 3 § 1 st 1 p och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, och för näringspenningtvätt den 8 november 2017 enligt 7 § 1 st samma lag,
- bestämmer påföljden till villkorlig dom med 100 dagsböter om 250 kr,
- ålägger Lars Engstrand att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond,
- ålägger Lars Engstrand att till staten återbetala kostnaden för försvaret vid tingsrätten med 77 220 kr, och
- upphäver beslutet om att tillerkänna Lars Engstrand ersättning av allmänna medel för rättegångskostnader vid tingsrätten.

I övrigt gäller tingsrättens domslut.

Dok.Id 412413

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 846 201 80 Malmö	Hovrättstorget 1	040-35 57 00 E-post: hovratten.skaneblekinge@dom.se www.hovrattenskanablekinge.domstol.se - Se där om hovrättens personuppgiftsbehandling		måndag – fredag 08:00–16:00

Johan Eriksson får för försvaret i hovrätten ersättning av allmänna medel med 46 021 kr. Av beloppet avser 28 500 arbete, 4 567 kr tidsspillan, 3 754 kr utlägg och 9 205 kr mervärdesskatt. Lars Engstrand ska ersätta staten för kostnaden för försvaret i hovrätten.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN M.M.

Åklagaren har yrkat att hovrätten dömer Lars Engstrand för grovt penningtvättsbrott under åtalpunkten 1.1 och för näringspenningtvätt under åtalpunkten 1.2.

Åklagaren har på uttrycklig fråga från hovrätten förklarat att det förhållandet att den överföring som omfattas av åtalpunkten 1.1 enligt honom också har skett inom ramen för näringsverksamhet endast ska beaktas som en försvårande omständighet vid bedömningen av det brottets rubricering men att han, oaktat det förhållandet att straffbestämelsen i 7 § lagen om straff för penningtvättsbrott (2014:307) är subsidiär i förhållande till såväl 3 som 4 §§ i samma lag, yrkar att hovrätten dömer Lars Engstrand för näringspenningtvätt och inte för penningtvättsbrott under åtalpunkten 1.2.

Lars Engstrand har motsatt sig åklagarens ändringsyrkanden.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av samma utredning som tingsrätten. Tingsrättens ljud- och bildupptagningar av förhören har spelats upp. Därutöver har även ljud- och bildupptagningarna av de generella förhören med Christoffer Henriksson och förhöret med Krenar Goga i Blekinge tingsrätts mål B 2607-17 spelats upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Allmänna utgångspunkter

Hovrätten konstaterar inledningsvis att de åtgärder som omfattas av åtalet är de överföringar från Nordia KB:s klientmedelskonto som Lars Engstrand gjorde den 1 november 2017 och den 8 november 2017. Nordia KB:s mottagande av utbetalningar från Kronofogdemyndigheten av medel som kom att omfattas av nämnda överföringar omfattas, till skillnad från vad tingsrätten angett på s. 10 sista stycket i sin dom, inte av åtalet.

Parterna är överens om att ovan nämnda överföringar i praktiken har skett på det sätt åklagaren gjort gällande.

Lars Engstrand har invänt att överföringarna är undantagna från tillämpningsområdet för penningtvättsregleringen, att han under alla förhållanden agerat i god tro och att överföringarna saknat penningtvättssyfte. För det fall hovrätten anser att hans agerande varit brottsligt har Lars Engstrand gjort gällande att han ändå ska gå fri från ansvar eftersom han enligt advokatetiska handlingsnormer har varit skyldig att genomföra överföringarna för att inte åsidosätta god advokatsed och att han därmed befunnit sig i konstitutionell nöd.

Inledande slutsatser av bevisningen

Hovrätten utgår vid sin bedömning av åtalet från följande inledande slutsatser som hovrätten drar av bevisningen i målet.

Den 5 juli 2017 dömdes Christoffer Henriksson av Blekinge tingsrätt för bland annat 26 fall av grova bedrägerier som begåtts under perioden maj 2013 – maj 2014 och förpliktades att betala skadestånd med ca 1 400 000 kr till målsägandena.

I juni/juli 2017 började polisanmälningar inkomma mot Christoffer Henriksson rörande ytterligare misstänkta bedrägerier.

Christoffer Henriksson och Lars Engstrand kom i kontakt med varandra under sensommaren 2017. Christoffer Henriksson bad Lars Engstrand analysera domen från den 5 juli 2017 som vid det tillfället redan var överklagad. Lars Engstrand åtog sig detta uppdrag.

Under perioden 2013 – 2017 var Christoffer Henriksson svarande i ett antal tvister som hade sin grund i misstänkta bedrägerier men där kärandena valt att försöka få ersättning civilrättslig väg. Två av tvisterna initierades i september 2017 och i dem företrädde Christoffer Henriksson av Nordia KB genom två kollegor till Lars Engstrand. Ärendena togs in på byrån av Lars Engstrand efter kontakt med Christoffer Henriksson.

Med anledning av ovan nämnda civilrättsliga tvister överförde Christoffer Henriksson vid olika tillfällen under september och oktober 2017 medel till Kronofogdemyndigheten.

Den 23 september 2017 greps Christoffer Henriksson i Stockholm med narkotika och en större mängd kontanter på sig. Vid tillfället bar han även en klocka av dyrare modell. På Christoffer Henrikssons hotell hittades senare ytterligare narkotika, kontanter och ett antal Rolex-klockor. Lars Engstrand förordnades i samband med detta av Stockholms tingsrätt som offentlig försvarare i mål om misstänkt penningtvättsbrott och narkotikabrott och närvarade dagen därpå vid ett polisförhör med Christoffer Henriksson med anledning av nämnda misstankar.

Den 13 oktober 2017 sprängdes Christoffers Henrikssons Ferrari utanför hans och Emelie Sörenssons bostad. Incidenten uppmärksammades i media.

Den 24 oktober 2017 anhölls Christoffer Henriksson i sin frånvaro med anledning av de misstänkta bedrägerier som började polisanmälas i juni/juli samma år.

Den 24 och den 25 oktober 2017 genomfördes husrannsakan hos Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson. Medel på bankkonton och annan egendom togs i förvar. Bland annat hittades ca 32 000 000 kr på ett konto i SEB och i andra banker upptäcktes ett stort antal olika konton.

Under perioden den 16 oktober 2017 – den 30 oktober 2017 spärrades Christoffer Henrikssons konton helt. Ett konto var då redan delvis spärrat sedan den 17 mars 2017 med anledning av misstanke från bankens sida om penningtvättsbrott.

Den 27 oktober 2017 gjordes en framställan till Blekinge tingsrätt om att Lars Engstrand skulle förordnas som offentlig försvarare för Christoffer Henriksson i det mål som aktualiserats med anledning av de misstänkta bedrägerier som började polisanmälas i juni/juli samma år.

Den 28 oktober 2017 hittades en Porsche tillhörande Christoffer Henriksson i ett garage i Göteborg och även den togs i beslag. Något senare upptäcktes och spärrades ett konto i Luxemburg vars innehåll i november 2019 värderades till nästan 8 000 000 kr. All

egendom som togs i förvar eller i beslag hanterades av Kronofogdemyndigheten i syfte att säkra medel till målsägandena i bedrägerierna.

Den 30 oktober 2017 förordnades Lars Engstrand av Blekinge tingsrätt som offentlig försvarare för Christoffer Henriksson. Samma dag framställde åklagaren yrkande om kvarstad och beslag. Lars Engstrand företrädde såväl Christoffer Henriksson som Emelie Sörensson i frågorna om kvarstad och beslag och hade med anledning av det kontakt med tingsrätten denna dag för bestämmande av tid för en kombinerad kvarstads- och häktningförhandling.

I oktober 2017 förliktes parterna i de två civilrättsliga tvister i vilka Christoffer Henriksson företrädde av kollegor till Lars Engstrand. Efter erläggande av förlikningslikvider utbetalade Kronofogdemyndigheten överskjutande belopp om totalt 300 000 kr till Christoffer Henrikssons ombud på Nordia KB. Den 16 oktober 2017 inkom 100 000 kr till byrån och den 30 oktober 2017 inkom 200 000 kr. Medlen placerades på byråns klientmedelskonto.

Den 1 november 2017 kallade Blekinge tingsrätt Lars Engstrand till en kombinerad kvarstads- och häktningförhandling kommande dag. Samma dag, den 1 november 2017, överförde Lars Engstrand på begäran av Christoffer Henriksson 225 000 kr från Nordia KB:s klientmedelskonto till ett konto tillhörande Krenar Goga. Medlen utgjorde del av de medel som tidigare influtit till byrån från Kronofogdemyndigheten.

Den 2 november 2017 häktade Blekinge tingsrätt Christoffer Henriksson i hans utevaro för 46 fall av grova bedrägerier och förordnade om kvarstad på så mycket av hans egendom att drygt 50 000 000 kr, avseende värdet av egendom förverkad på grund av brott samt målsägandenas skadeståndsanspråk, kunde antas bli täckt vid utmätning. Vid den kombinerade kvarstads- och häktningförhandlingen var Lars Engstrand ombud både för Christoffer Henriksson och för Emelie Sörensson.

Den 8 november 2017 överförde Lars Engstrand på begäran av Christoffer Henriksson 75 000 kr från Nordia KB:s klientmedelskonto till ett konto tillhörande Emelie Sörensson. Även dessa medel utgjorde del av de medel som tidigare influtit till byrån från Kronofogdemyndigheten.

Den 28 november 2017 greps Christoffer Henriksson i Marocko. Han dömdes den 24 juni 2020 av Blekinge tingsrätt för, såvitt nu är av betydelse, 88 fall av grovt bedrägeri under perioden den 10 juni 2014 till och med den 10 oktober 2017. Tingsrätten förpliktade vidare, i enlighet med Christoffer Henrikssons medgivande, honom att utge skadestånd med sammanlagt drygt 85 miljoner kronor till totalt 90 målsägande.

Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson hade varit ett par under flera år när de i målet aktuella överföringarna skedde. De bodde ihop och hade ett barn tillsammans.

Överföringarna omfattas av penningtvättsregleringen

För de frågor som aktualiserats i målet återfinns de relevanta regleringarna i lagen om straff för penningtvättsbrott och i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bestämmelser som särskilt tar sikte på advokater och deras verksamhet och som undantar dem från tillämpningsområdet för lagen om straff för penningtvättsbrott saknas. Enligt huvudbestämmelsen i 3 § förutsätts för straffansvar dels att gärningen syftar till att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde, dels att gärningsmannen antingen förfogar över egendomen på visst sätt eller vidtar åtgärder som typiskt sett innebär att egendomens ursprung eller ägarförhållandena blir svåra att klarlägga. Att egendomen ska härröra från brott eller brottslig verksamhet innebär att även sådant som satts i det ursprungliga brottsutbytets ställe kan vara föremål för penningtvätt. I princip kan egendom därmed omvandlas i hur många led som helst så länge kopplingen mellan den och den ursprungliga brottsligheten kan visas. Det sagda innebär

att den omständigheten att de medel som Lars Engstrand överförde från klientmedelskontot dessförinnan hade utbetalats till Nordia KB från Kronofogdemyndigheten inte i sig undantar överföringarna från lagens tillämpningsområde.

Lagen om straff för penningtvättsbrott knyter an till lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som innehåller bestämmelser om åtgärder som den som bedriver finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet är skyldig att vidta för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller terrorismfinansiering. För advokaters vidkommande faller i allmänhet de flesta typer av humanjuridiska uppdrag liksom rent processrättsliga uppdrag utanför lagens tillämpningsområde under förutsättning att dessa inte dessutom innefattar åtgärder som explicit anges utgöra sådana tjänster som omfattas av lagstiftningen. En sådan typ av tjänst är handlande i en klients namn för dennes räkning vid finansiella transaktioner. En annan är hjälp vid planering eller genomförande av transaktioner för en klients räkning vid öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdepapperskonton.

Hovrätten konstaterar att de aktuella överföringarna har saknat koppling till Lars Engstrands uppdrag som offentlig försvarare för Christoffer Henriksson och noterar särskilt att Lars Engstrand, enligt egen uppgift, inte deltog i handläggningen av de civilrättsliga tvister som hans kollegor drev. Vid en sammantagen bedömning finner hovrätten, även med beaktande av överföringarnas koppling till de civilrättsliga tvisterna, att de till sin karaktär varit sådana att de utgjort en sådan typ av tjänst som omfattas av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Sammanfattningsvis är överföringarna som omfattas av åtalet mot Lars Engstrand därmed inte undantagna från tillämpningsområdet för nu relevant penningtvättsreglering.

Skuldfrågan

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens bedömning att det är klarlagt att den egendom som omfattas av åklagarens ansvarspåstående härrör från Christoffer Henrikssons brottliga verksamhet. Med beaktande av de inledande slutsatser som hovrätten dragit av bevis-

ningen och med särskild hänsyn tagen till att Christoffer Henriksson hade lämnat Sverige och fått samtliga sina konton spärrade vid tidpunkterna för överföringarna, finner hovrätten vidare utrett att syftet med desamma har varit såväl att dölja att pengarna härörde från brottslig verksamhet som att främja möjligheten för Christoffer Henriksson eller någon annan att tillgodogöra sig dem.

Lars Engstrand har uppgett att han utgick från att det konto till vilket han gjorde överföringen den 1 november 2017 tillhörde Christoffer Henriksson och att han då inte visste vem Krenar Goga var. Vad gäller överföringen den 8 november 2017 har han vidgått att han visste att den skedde till ett konto tillhörande Emelie Sörensson. Lars Engstrand har därutöver vidgått att han vid tidpunkterna för överföringarna kände till att Christoffer Henriksson var dömd för grova bedrägerier, att brottsmisstankar fanns mot Christoffer Henriksson rörande ytterligare bedrägerier, att i vart fall två civilrättsliga tvister med grund i misstänkta bedrägerier hade pågått mot Christoffer Henriksson, att Christoffer Henriksson gripits med en stor summa kontanter, narkotika och dyra klockor, att Christoffer Henrikssons konton var spärrade och att husrannsakan genomförts hos Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson, varvid medel på bankkonton och annan egendom tagits i förvar. Därtill har Lars Engstrand tillstått att han visste att Christoffer Henriksson var anhållen i sin frånvaro när han fick instruktionen att göra den första överföringen och att Christoffer Henriksson var häktad i sin utevaro vid tidpunkten för den andra överföringen. Även med beaktande av de begränsningar som finns i möjligheten att undersöka vem ett konto tillhör konstaterar hovrätten att Lars Engstrands förklaring att han utan närmare eftertanke utgick från att den första utbetalningen gick till Christoffer Henriksson framstår som besynnerlig sedd i ljuset av vad han då kände till om Christoffer Henrikssons situation. På samma sätt förhåller det sig med hans påstående om att han, med stöd i bankutdrag, kvitto avseende klocka och rekommendationsbrev från Sparbanken i Karlshamn upprättat år 2015, trodde att Christoffer Henriksson var en nyrik affärsman.

Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i samband med överföringarna, i förening med vad Lars Engstrand då ostridigt visste om Christoffer Henriksson och dennes situation, finner hovrätten att Lars Engstrand insett att det fanns en avsevärd risk

både för att pengarna han överförde härrörde från brottslig verksamhet och för att syftet med överföringarna var att dölja nämnda förhållande samt att främja möjligheten för Christoffer Henriksson eller någon annan att tillgodogöra sig pengarna. Risken för att det förhöll sig på detta sätt hindrade dock inte Lars Engstrand från att göra överföringarna. Det står därmed klart att han varit likgiltig både inför att pengarna kom från brott och inför syftet med överföringarna. Han har således handlat med uppsåt. Den omständigheten att Lars Engstrand vid något tillfälle berättat för åklagare Ulrika Grenerfors att han hade pengar på klientmedelskontot tillhörande Christoffer Henriksson ändrar inte den bedömningen. Särskilt inte med beaktande av att Lars Engstrand enligt egen uppgift lämnat informationen ifråga först i anslutning till den kombinerade kvarstads- och häktningförhandlingen den 2 november 2017 då den första överföringen redan var gjord.

Nästa fråga hovrätten har att ta ställning till är därför om Lars Engstrands invändning om konstitutionell nöd gör att han ändå ska gå fri från ansvar.

Av det yttrande från Advokatsamfundet som Lars Engstrand åberopat framgår vilka skyldigheter som, när ett ärende är slutredovisat, åligger en advokat som i god tro hanterat klientmedel på ett klientmedelskonto. Sammanfattningsvis framgår att det inte är förenligt med reglerna om god advokatsed att i en sådan situation innehålla medlen utan att vara rättsligt förpliktad till det. Yttrandet baseras på ett mycket begränsat underlag som till stor del presenterats av Lars Engstrands försvarare, och slutsatsen i yttrandet vilar på antagandet att Lars Engstrand agerat i god tro. Därtill kommer att det förhållandet att en advokat i en viss situation anses ha agerat i enlighet med advokatetiska handlingsnormer inte utesluter att advokaten i samma situation kan finnas skyldig till brott. Av dessa skäl bedömer hovrätten värdet av yttrandet som bevis för den i målet nu aktuella frågan som begränsat.

Som hovrätten tidigare har kommit fram till har Lars Engstrand insett att det fanns en avsevärd risk för att de medel som omfattades av de aktuella överföringarna härrörde från Christoffer Henrikssons brottsliga verksamhet. Till detta ska läggas att Lars Engstrand haft tämligen god tid till sitt förfogande att fundera över hur medlen borde hantearas. Enligt hans egna uppgifter fick han instruktionen från Christoffer Henriksson att

göra den första överföringen någon dag innan den genomfördes. Vid det tillfället hade den första utbetalningen från Kronofogdemyndigheten funnits på Nordia KB:s klientmedelskonto i ca två veckor. Mot denna bakgrund finner hovrätten att Lars Engstrand haft fullgoda möjligheter att undersöka hur medlen skulle återföras till Christoffer Henriksson och ingen annan.

I sammanhanget noterar hovrätten även Lars Engstrands skyldighet att avstå från att utföra överföringarna och dessutom rapportera dem till polisen enligt lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Sistnämnda åtgärd hade kunnat leda till ett så kallat dispositionsförbud vilket i sig hade utgjort ett lagligt hinder för Lars Engstrand att redovisa medlen.

Sammantaget finner hovrätten att Lars Engstrand har haft handlingsalternativ både vid den första och den andra överföringen och att han inte kan åberopa advokatetiska handlingsnormer som ursäkt för sitt agerande. Förutsättningar att döma Lars Engstrand för penningtvättsbrott under åtalspunkten 1.1 föreligger därmed och, med hänsyn till hur åklagaren har valt att föra sin talan, för näringspenningtvätt under åtalspunkten 1.2.

Nästa fråga är att bedöma till vilken svårhetsgrad som brotten hör.

Rubricering

Åklagaren har gjort gällande att brottet under åtalspunkten 1.1 är att bedöma som grovt, eftersom det har avsett betydande värde, ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt och i större omfattning och skett inom ramen för advokatverksamhet.

Frågan om en gärning är att bedöma som grovt penningtvättsbrott ska avgöras efter en samlad bedömning av omständigheterna vid brottet. Uppräkningen i 5 § 1 st lagen om straff för penningtvättsbrott av faktorer att beakta vid gradindelningen är endast exemplifierande.

När ett penningtvättsbrott såsom i nu aktuellt fall avser egendom som härrör från förmögenhetsbrott har det i förarbetena angetts att de ungefärliga värdegränser som utgör

hållpunkter vid bedömning av om ett förmögenhetsbrott är att anse som grovt, kan vara vägledande också vid bedömning av om ett penningtvättsbrott är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värden (prop. 2013/14:121 s. 113). I NJA 2013 s. 654 uttalade Högsta domstolen att den hållpunkt som utbildats i rättspraxis och som innebär att en stöld, ett bedrägeri eller en förskingring många gånger är att bedöma som grovt brott om värdet av det tillgripna motsvarar fem basbelopp bör kunna accepteras även vid häleri, och i NJA 2018 s. 1010 I – III kom Högsta domstolen fram till att samma värdegräns även bör kunna tillämpas vid penningtvättsbrott som hänger samman med förmögenhetsbrott. Även om värdet som Lars Engstrand överförde den 1 november 2017 – 225 000 kr – mot denna bakgrund och med beaktande av 2017 års basbelopp talar för att brottet som han då begick ska bedömas som grovt, är det enligt hovrättens mening inte sådant att det ensamt kan läggas till grund för rubriceringsfrågan.

Ytterligare en omständighet som enligt hovrättens mening talar för att rubricera penningtvättsbrottet som grovt är att pengarna som Lars Engstrand överförde kom från Kronofogdemyndigheten dit de tidigare hade inbetalats av Christoffer Henriksson med anledning av de civilrättsliga tvister som pågick mot honom med anledning av misstänkta bedrägerier. Till detta ska läggas de förhållanden som Lars Engstrand hade kännedom om vad gäller de förbrott som åberopats av åklagaren. I det avseendet kan konstateras att det har handlat om ett stort antal grova bedrägerier begångna mot ett stort antal målsägande som samtliga orsakats betydande ekonomisk skada av de brott som de utsatts för. Vidare kan konstateras att ett flertal gärningsmän har varit involverade i härvan, och att i vart fall Christoffer Henrikssons brottslighet har utövats både systematiskt och i större omfattning. Mot bakgrund av hur den brottslighet som i övrigt ingått i bedrägerihärvan har gått till, finner hovrätten Lars Engstrands överföringar som tämligen atypiska i sammanhanget. Det förhållandet och att överföringarna skett från en advokatbyrås klientmedelskonto har enligt hovrättens mening varit ägnat att försvåra upptäckten av att det var medel som härrörde från brottslig verksamhet som överfördes. Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna finner hovrätten därmed att penningtvättsbrottet är att bedöma som grovt.

Näringspenningtvätten den 8 november 2017 är att bedöma som brott av normalgraden.

Påföljd

Lars Engstrand döms nu för grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt. Sett till värdet som penningtvättsåtgärderna avsett och förhållandena kring dessa anser hovrätten att brottsligheten har ett sammanlagt straffvärde motsvarande sex månaders fängelse. Några försvårande eller förmildrande omständigheter som särskilt bör beaktas vid bedömningen av straffvärdet föreligger inte.

Lars Engstrand förekommer i belastningsregistret endast avseende en trafikförseelse. Han lever under ordnade förhållanden och övervakningsbehov saknas. Med hänsyn till detta och eftersom varken straffvärdet eller brottens art utgör hinder mot det ska påföljden bestämmas till villkorlig dom. Den villkorliga domen ska förenas med böter.

Brottsofferfond

Eftersom Lars Engstrand döms för brott för vilket fängelse ingår i straffskalan ska han betala en avgift på 800 kr enligt lagen om brottsofferfond.

Ersättning till försvarare m.m.

Med hänsyn till utgången i målet ska tingsrättens förordnande om ersättning av allmänna medel till Lars Engstrand för hans rättegångskostnader vid tingsrätten upphävas. Av samma skäl och med hänsyn även till Lars Engstrands ekonomiska förhållanden ska han förpliktas att återbetala kostnaden för försvaret såväl vid tingsrätten som i hovrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 7 december 2021.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Marianne Karlsson och Lars Henriksson, adjungerade rådet Sara Boklund (referent) samt nämndemannen Jan Ek. (En nämndeman fick förhinder sedan huvudförhandling påbörjats. Hovrätten är ändå domför i enlighet med bestämmelsen i 2 kap. 4 § andra stycket andra meningen rättegångsbalken.)

BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr
Domare 8.

DOM
2021-03-23
meddelad i
KARLSKRONA

Mål nr: B 3161-19

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

LARS Arne Lennart Engstrand, 19480708-4076
Stureparken 3 Lgh 1501
114 26 Stockholm

Offentlig försvarare:
Advokat Johan Eriksson
Försvarsadvokaterna Stockholm HB
Box 12107
102 23 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Kjell Janneson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Kalmar
Box 21003
200 21 Malmö

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

1. Penningtvättsbrott, 3 § 1 st 1 p lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott 2017-11-08
2. Grovt penningtvättsbrott, 3 § 1 st 1 p, 4 § och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott 2017-11-01

Ersättning

1. Johan Eriksson får ersättning av staten med 193 271 kr. Av beloppet avser 132 168 kr arbete, 15 660 kr tidsspillan, 6 789 kr utlägg och 38 654 kr mervärdesskatt.
2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
3. Lars Engstrand tillerkänns ersättning av allmänna medel för rättegångskostnader med 81 420 kr. Av beloppet avser 77 220 kr kostnad för privat försvarare och 4 200 kr kostnad för logi i samband med huvudförhandling.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Rådhuset, Stortorget
Telefon
0455-33 54 00

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress
Box 319
371 25 KARLSKRONA

E-post
blekinge.tingsratt@dom.se
Webbplats
www.blekingetingsratt.domstol.se

YRKANDEN M.M.

Stämningsansökan 2019-11-20

Åklagaren har vid huvudförhandlingens inledande yrkat enligt bilaga 1.

I samband med åklagarens slutplädering har åklagaren även hänvisat till 7 § penningtvättslagen och yrkat att Lars Engstrand ska fällas till ansvar för näringspenningtvätt.

Lars Engstrand har förnekat brott. Han har invänt att åklagaren inte någon gång under huvudförhandlingen tidigare påstått näringspenningtvätt och att det strider mot en persons rättigheter att göra gällande detta när utredningen i sak och huvudförhandlingen i målet är i en avslutande fas. Han har yrkat ersättning för rättegångskostnader vid frikännande dom.

UTREDNINGEN

Åklagaren har i sin sakframställan angivit en generell bakgrund i målet till dels Christoffer Henrikssons brottslighet, dels vad som görs gällande rörande Lars Engstrand. Följande, såvitt är av intresse för prövningen i detta mål, har anförts av åklagaren.

Den 5 juli 2017 dömdes Christoffer Henriksson av Blekinge tingsrätt för bland annat grovt bedrägeri vid 26 tillfällen. Gärningarna begicks mellan år 2013 och 2014. Tingsrätten dömde Christoffer Henriksson till fängelse tre år och ålade honom att betala skadestånd till målsägandena med ett sammanlagt belopp om knappt 1 400 000 kr. Han var i det målet företrädd av advokat Björn Lindmar.

Under juli 2017 gjordes ett antal nya polisanmälningar om misstänkta bedrägerier. Christoffer Henriksson uppgavs ha övertygat personer att ta lån eller att använda besparingar för att investera i olika projekt. Enligt överenskommelserna skulle pengarna betalas tillbaka inom ett antal månader och då med avkastning och Christoffer Henriksson skulle löpande betala räntekostnaderna. Efter en tid slutade

BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr
Domare 8.

DOM
2021-03-23

Mål nr: B 3161-19

denne sköta räntebetalningarna samtidigt som återbetalning av pengarna och utlovad avkastning uteblev varför flera målsäganden vände sig till polisen. Den 23 september 2017 greps Christoffer Henriksson på Sturecompagniet i Stockholm med narkotika och en större mängd pengar på en toalett. I samband med frihetsberövandet förordnades advokaten Lars Engstrand, verksam på advokatfirman Nordia KB, som Christoffer Henrikssons offentlige försvarare gällande misstanke om penningtvättsbrott och narkotikabrott. Dagen efter hölls förhör med Christoffer Henriksson och denne delgavs misstanke om penningtvättsbrott och narkotikabrott.

Den 13 oktober 2017 sprängdes Christoffer Henrikssons bil utanför dennes bostad. Den 24 oktober 2017 beslutade åklagare att anhålla Christoffer Henriksson i sin frånvaro med anledning av misstanken om de nya bedrägerierna. Samtidigt genomfördes en husrannsakan i dennes hem och medel på bankkonton tillsammans med andra tillgångar togs i förvar.

Den 27 oktober 2017 gjordes en framställan om att Lars Engstrand skulle förordnas som offentlig försvarare för Christoffer Henriksson under förundersökning om grova bedrägerier och den 30 oktober 2017 förordnade Blekinge tingsrätt Lars Engstrand som offentlig försvarare. Den 1 november 2017 lämnade Christoffer Henrikssons sambo Emelie Sörensson fullmakt för Nordia KB att företräda henne gällande beslag i brottmål.

Under en kombinerad kvarstads- och häktningsförhandling den 2 november 2017 häktades Christoffer Henriksson i sin utevaro. Vissa beslag fastställdes och det förordnades om kvarstad på så mycket av Christoffer Henrikssons egendom att 50 068 784 kr, avseende värdet av egendom förverkad på grund av brott samt målsägandenas skadeståndsanspråk, kunde antas bli täckt vid utmätning. Vid denna förhandling företrädde Engstrand både Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson. I förundersökningen framkom att Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson, trots lågt taxerade inkomster, levte konsumtionsmässigt vidlyftiga liv. Christoffer Henriksson hade lämnat Sverige efter sprängningen av hans bil. Han

BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr
Domare 8.

DOM
2021-03-23

Mål nr: B 3161-19

greps sedermera efter en internationell efterlysning i Marocko. Det dröjde ungefär ett halvår innan utlämningen kunde verkställas. Efter att åklagaren väckt talan och huvudförhandling hållits meddelande Blekinge tingsrätt dom den 24 juni 2020. Christoffer Henriksson dömdes för bland annat grovt bedrägeri vid 88 tillfällen till fängelse 4 år och 10 månader. Han ålades även att betala skadestånd till 88 målsäganden med sammanlagt 85 656 124 kr. Domen, såvitt avser Christoffer Henriksson, vann laga kraft den 15 juli 2020.

Sedan år 2013 har ett antal civilrättsliga tvister mot Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson handlagts vid Blekinge tingsrätt. Hösten 2017 stämdes Christoffer Henriksson såvitt nu är aktuellt, i två olika mål av två personer som, likt målsägandena i de misstänkta bedrägerierna, utsatts för liknande agerande från Henrikssons sida. I dessa mål ställde Christoffer Henriksson fullmakt för samtliga advokater och biträdande jurister då verksamma på Nordia KB. Han företrädde i målen av advokat Andreas Natt och Dag. Den 5 respektive den 7 september 2017 förde Christoffer Henriksson över 1 600 000 kr vid varje tillfälle till Kronofogdemyndigheten avseende dessa tvistemål. I två av tvistemålen träffade kändena och Christoffer Henriksson förlikningar. I den första förlikningen betalades ett överskjutande belopp om 100 000 kr av de säkrade medlen ut från Kronofogdemyndigheten till Nordia KB:s klientmedelskonto. I den andra förlikningen betalades ett överskjutande belopp om 200 000 kr av de säkrade medlen ut från Kronofogdemyndigheten till Nordia KB:s klientmedelskonto. Lars Engstrand beordrade på uppdrag av Christoffer Henriksson den 1 november 2017 en överföring av 225 000 kr från klientmedelskontot till ett konto tillhörande Krenar Goga. Lars Engstrand beordrade sedan på uppdrag av Christoffer Henriksson den 8 november 2017 en överföring av resterande 75 000 kr på klientmedelskontot till ett konto tillhörande Emelie Sörensson. Det görs gällande att dessa transaktioner skett i penningtvättsyfte.

Försvaret har till utveckling av bestridandet anfört: Beträffande åtalspunkt 1.1 ska brottet under inga omständigheter rubriceras som grovt. Omständigheten att det

skett inom ramen för advokatverksamhet gör det inte till grovt brott. Det kan inte heller anses skett på ett sätt så att det kan betraktas som systematiskt. Överföringen har ägt rum vid den tidpunkt och till det belopp som åklagaren gjort gällande men Lars Engstrand har i god tro, då pengarna kom från Kronofogdemyndigheten, i enlighet med reglerna för god advokatsed redovisat pengarna enligt instruktion från Christoffer Henriksson. Lars Engstrand har också, enligt reglerna för god advokatsed, varit skyldig att redovisa pengarna och inte haft möjlighet att handla på annat sätt. Utbetalningen har inte varit otillbörlig och har inte heller syftat till att främja möjligheterna för annan att tillgodogöra sig eller omsätta egendomen eller dess värde. Samma invändning gäller åtalspunkten 1.2 med den skillnaden att vid tidpunkten för denna gärning har åklagarmyndigheten varit informerad om att det fanns pengar på klientmedelskontot.

Åklagaren har motsatt sig att åklagarmyndigheten skulle ha haft vetskap om att det fanns pengar på klientmedelskontot.

Johan Eriksson har sakframställningsvis anfört i huvudsak följande. Det ifrågasätts inte att Christoffer Henriksson har dömts för bedrägeri. Det är däremot skillnad på vad Lars Engstrand visste när han och Christoffer Henriksson kom i kontakt i mitten på år 2017 och vad som blivit känt senare. Christoffer Henriksson gjorde ett gott intryck på Lars Engstrand då denne bar en dyrbar klocka och hade ett stort tillgodohavande på banken. Efter att Christoffer Henrikson greps med narkotika och en stor summa pengar begärde Lars Engstrand den 9 oktober 2017, på uppdrag från denne, att Stockholms tingsrätt skulle häva beslagen. Inbetalningarna till advokatfirmans klientmedelskonto har i stort gått till som åklagaren påstått. Det rörde sig dock om sedvanliga utbetalningar från en svensk myndighet, Kronofogdemyndigheten. Sedvanliga betalningar omfattas inte av penningtvättslagen. Pengar på ett klientmedelskonto tillhör varken advokatbyrån eller berörd advokat och dessa får inte företa dispositioner med dessa annat än med klientens godkännande. Lars Engstrand fick instruktion av Christoffer Henriksson att redovisa medel till ett kontonummer. Lars Engstrand hade således ingen vetskap om att den första

BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr
Domare 8.

DOM
2021-03-23

Mål nr: B 3161-19

redovisningen skedde till en person vid namn Krenar Goga. Däremot visste Lars Engstrand att den andra betalningen, enligt instruktion från Christoffer Henriksson, gjordes till Emelie Sörensson som han hade uppfattningen hade gemensam ekonomi och barn med Christoffer Henriksson. Inom advokatetiken ingår tystnadsplikten, vilken för offentliga försvarare är absolut. Lars Engstrand gjorde sig därför skyldig till ett brott mot god advokatsed när han berättade för åklagaren Ulrika Grenerfors att advokatfirman hade pengar på klientmedelskontot som tillhörde Christoffer Henriksson. Tystnadsplikten kräver myndighetsbeslut med stöd av utsökningsbalken 4 kap. 15 § (UB) för att en advokat ska bryta denna och avslöja innehav på ett klientmedelskonto. Inte heller redovisningsskyldighet enligt 4 kap. 15 § UB var för handen. I advokatsamfundets regler om advokatverksamhet, nr 4.6.2 föreskrivs att "om advokat har tagit emot medel under uppdragets gång skall slutredovisning utan dröjsmål avges till klienten och saldo klienten till godo omedelbart utbetalas till denne om inte annat är avtalat eller följer av uppdragets art." Skyldigheterna att kontakta finanspolisen enligt penningtvättsdirektivet gäller inte försvarsadvokater eftersom det skulle innebära att försvararen bröt mot tystnadsplikten.

Parterna har åberopat skriftlig bevisning; åklagaren den skriftliga bevisning som framgår av bilaga 1 och 2 till denna dom. Försvaret har åberopat den skriftliga bevisning som framgår av bilaga 3.

Advokatsamfundet har yttrat sig under förundersökningen efter framställan från åklagaren Joel Holmgren och då yttrat sig principiellt och på ett begränsat underlag. Advokatsamfundet har åberopat ett vägledande uttalande i ett annat ärende av liknande art och framfört att utifrån de kända omständigheterna saknar Advokatsamfundet anledning att utgå från annat än att Lars Engstrand har agerat i enlighet med god advokatsed i fråga om redovisning av klientmedel.

Åklagaren har låtit spela upp förhör med tilltalade Christoffer Henriksson från mål B 2607-17 samt förhör med medtilltalade Krenar Goga. Dessa förhör har, såvitt

avser tingsrättens nuvarande prövning, inte tillfört målets utredning något av betydelse rörande åtalet mot Lars Engstrand och återges inte här.

Christoffer Henriksson, hörd under huvudförhandlingen i målet mot Lars Engstrand: Sensommaren 2017 kontaktade han Lars Engstrand för hantering av tvistemål. Det var samtal om brottmålsdomen från juli 2017 i Blekinge tingsrätt. De diskuterade om Lars Engstrand skulle vara ombud. Nordia KB företrädde honom sedan i domstolsprocesser. Han var inte själv närvarande vid dessa. Det är länge sen. Han kontaktade Nordia eller Engstrand och begärde transaktionen om 225 000 kr. Han har för sig att det var hans eget konto det skulle till. Hans minns att han sa att det var till hans konto. Han vågar inte säga om han var i Sverige, Spanien eller Marocko då. Beträffande transaktionen om 75 000 kr så minns han inte datum eller den överföringen. Beträffande en senare överföring om 150 000 kr från honom till Nordia KB, så förde han över den för kommande arvode, han meddelade inte Nordia detta men han fick pengarna i retur.

Lars Engstrand har hörts och bl.a. berättat att han varit verksam som brottmålsadvokat i 40 år. Han valde att lämna Nordia när åklagaren kom med sin förfrågan och arbetar numera på egen hand. Han kom i kontakt med Christoffer Henriksson i augusti 2017 angående domen från Blekinge tingsrätt. Den var överklagad. Han åtog sig att titta på den domen. Vid ett andra besök berättade Henriksson att han dessutom hade några tvister som han behövde hjälp med angående fordringar. Lars Engstrand instruerade två advokatkollegor på advokatbyrån som hjälpte till med två tvistemål vilka förliktes. Han hade som principal ett övergripande ansvar för dessa men var inte direkt inblandad i handläggningen. Han tittade på brottmålsdomen och hade kontakt med advokaten Björn Lindmar, Karlskrona. För Engstrand framstod Henriksson som en nyrik affärsman som tjänade pengar på snabba affärer. Henriksson hade en väldigt dyrbar klocka och hade gott om pengar, inget tydde på att de var oärligt åtkomna. Efter att Henriksson anhållits på Sturekompaniet med narkotika och en väska med ganska mycket pengar lämnade Henriksson till honom en då fullt plausibel förklaring till

pengarna. Vid den tidpunkten var det vanligare med kontanter. Han kände då inte till att polisen höll på med en förundersökning för andra brott rörande Henriksson. Detta fick han veta först i samband med att han förordnades som offentlig försvarare.

Innan det hände hade medel redovisats från Henriksson till dennes klientmedelskonto på advokatfirman, först 150 000 kr som en ”down payment” för kommande arvode. Därutöver kom 300 000 kr i två poster. Det senare var belopp som advokatfirman inte skulle ha där.

Christoffer Henriksson instruerade honom att när pengarna kom från kronofogdemyndigheten skulle de redovisas. Han fick ett konto från Christoffer Henriksson och redovisade 225 000 kr till detta konto. Han kände inte till vem kontot tillhörde, hade ingen aning om vem Krenar Goga var och visste inte att det var dennes konto vid den tidpunkten. Som advokat har han en redovisningsskyldighet att följa. Han utgick från att kontot som betalning skulle ske till tillhörde Henrikssons intressesfär. Den sedvanliga kontrollen som görs på en stor advokatbyrå skedde säkert kameralt vid utbetalningen, som att det var ett riktigt konto. Åklagaren har för övrigt redovisat i målet att Christoffer Henriksson hade ganska många konton.

Han tror att han hade en telefonkontakt med Ulrika Grenerfors innan förhandlingen för att få höra mer om brottsmisstankarna vid den kommande häktningförhandlingen men fick beskedet att det skulle utvecklas vid förhandlingen. Vid kvarstads- och häktningförhandlingen den 2 november 2017 fick han veta vilka brottsmisstankar som förelåg mot Henriksson och vilka handlingar som åberopades. Han har ett bestämt minne av att han nämnde efter förhandlingen vid Karlskrona tingsrätt för åklagaren Ulrika Grenerfors, på trappan ut från tingsrätten, att han hade klientmedel som tillhörde Henriksson på dennes klientmedelskonto. Åklagaren reagerade inte på informationen. Det var egentligen olämpligt att nämna detta. Christoffer Henriksson var inte hemma då. Han hade lite kontakt med Emelie Sörensson som också blev klient på kontoret.

BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr
Domare 8.

DOM
2021-03-23

Mål nr: B 3161-19

Det kom därefter oombett in 150 000 kr på Henrikssons klientmedelskonto; han informerade på nytt åklagaren om detta vid ett samtal och skickade tillbaka pengarna eftersom han inte bett om ett nytt förskott. Åklagaren reagerade inte heller denna gång. Därefter redovisade han 75 000 kr från Henrikssons klientmedelskonto till dennes sambo Emelie Sörensson på uppdrag från Christoffer Henriksson. Han fick besked att det var Christoffer och Emelies konto och att det stod på Emelie. Han tror att det var i december 2017 och januari/februari 2018 som han var nere i Marocko och träffade Christoffer Henriksson efter att denne blivit gripen.

Det antecknas att Lars Engstrand under huvudförhandlingen avböjt att svara på vissa frågor från åklagaren där hans tystnadsplikt i egenskap av offentlig försvarare förbjuder honom att svara.

Åklagaren Ulrika Grenerfors har hörts på åklagarens begäran: Vid den tiden arbetade hon som vice kammarchef på åklagarkammaren i Karlskrona och en av utredningarna där hon var förundersökningsledare gällde den misstänkte Christoffer Henriksson. Hon hade då telefonkontakt med dennes försvarsadvokat Lars Engstrand. Henriksson fanns då i ett annat land i Europa. Det som sticker ut lite är att Engstrand berättade att han hade pengar på ett klientmedelskonto ifrån Henrikssons fru eller sambo, det var en större summa. Det Engstrand sa var att det kändes obekvämt eller något liknande uttryck. Hon minns inte när samtalet var eller vilket belopp det rörde. Hon kan inte redogöra mer än så för det.

Hon har inget minne av något samtal om detta i samband med häkningsförhandlingen, de talade en hel del om kvarstad men det är möjligt att de talade om något efter förhandlingen. I och med att det var en förhandling om utevaro/kvarstad så gissar hon att det var häkningsframställan och vad det var som var taget i beslag, det brukar de tillstålla försvararen och tingsrätten men hon har ingen minnesbild utöver det.

På fråga från försvaret har hon tillagt att hon inte minns något samtal med Lars Engstrand i samband med förhandlingen, men hon kan inte heller utesluta det.

Tingsrättens bedömning

Otillåten bevisning

Tingsrätten konstaterar att åklagaren som skriftlig bevisning åberopat en mejlkonversation mellan Lars Engstrand och Emelie Sörenson av den 12 april 2018. Sådan konversation torde, som försvaret invänt, falla under reglerna i 27 kap. 2 § 1 st. 2 p. och 36 kap. 5 § rättegångsbalken, åberopas normalt sett inte i domstol och tingsrätten har inte i någon del i detta avgörande beaktat denna bevisning.

Ansvar

Penningtvätt innebär allmänt sett att åtgärder vidtas i syfte att dölja eller omsätta vinningen från brott, d.v.s. att "tvätta svarta pengar vita". Det handlar normalt om att försvåra för myndigheter att spåra vinster från brottslig verksamhet liksom att skapa falska förespeglningar om att viss egendom har kommits över på laglig väg.

Mot bakgrund av den utredning som åklagaren redovisat får det anses utrett att med den kunskap som idag föreligger var det så att de pengar som omfattades av kronofogdemyndighetens kvarstad och därpå följande utbetalningar härrörde från Christoffer Henrikssons brottsliga verksamhet.

Tingsrätten konstaterar att den talan åklagaren för i förevarande mål avser att Nordia KB vid två tillfällen tagit emot utbetalningar av dessa medel från Kronofogdemyndigheten, att Lars Engstrand på uppdrag av Christoffer Henriksson transfererat pengarna till av denne anvisade konton i två olika poster och ett påstående att Lars Engstrand agerade i penningtvättssyfte. Försvaret har bl.a. gjort gällande att det är fråga om ordinära betalningar som inte faller under penningtvättslagen, att Lars Engstrand enligt advokatsamfundets regelverk var skyldig att omedelbart redovisa pengarna och att Lars Engstrand agerat i god tro.

Den bevisning som bestått i förhör med Christoffer Henriksson och Krenar Goga har inte tillfört målets bedömning, såvitt avser frågan om transaktionerna, någonting som talar för åklagarens sak. Det har i målet inte heller framkommit att Christoffer Henriksson diskuterat något närmare om penningtransaktionerna med Lars Engstrand utöver vad Lars Engstrand själv berättat, nämligen att han vid två tillfällen fått besked om att utbetalningar skulle ske från klientmedelskontot. Inte heller den övriga bevisningen i målet som tingsrätten tagit del av stöder åklagarens talan i nämnvärd mån.

Vad gäller Lars Engstrands uppgift att han skulle ha upplyst åklagaren om att han hade klientmedel tillhöriga Christoffer Henriksson på ett konto har Ulrika Grenerfors berättat att hon känner igen att Lars Engstrand nämnde detta vid ett telefonsamtal och att det också är möjligt att hon och Lars Engstrand talades vid om detta efter en förhandling om häktning och kvarstad men att hon inte minns detta idag. Tingsrätten har vid sådant förhållande att utgå från att Lars Engstrand i vart fall vid något tillfälle upplyste åklagaren om Christoffer Henrikssons medel på ett klientmedelskonto. Att en sådan upplysning lämnats av Lars Engstrand talar med viss styrka mot åklagarens påståenden i målet, då en gärningsman normalt sett vid penningtvätt vill dölja såväl transaktionen som ursprunget till denna. Det noteras att Lars Engstrand inte heller varit skyldig att lämna en sådan upplysning till åklagaren.

Tingsrätten finner att Lars Engstrands handlande, så som det framkommit genom utredningen i målet, inte utgör annat än en advokats normala hantering av s.k. ordinära betalningar från en myndighet till en klient. Lars Engstrand har, såsom försvaret anfört, följt Advokatsamfundets regelverk rörande hantering av klientmedel i sitt handlande och på klientens begäran skyndsamt redovisat Christoffer Henrikssons medel som förvarades på klientmedelskontot. Lars Engstrand kan i sin advokatroll inte sägas ha handlat i något avseende som skulle falla under penningtvättslagen då det inte visats att syftet med transaktionerna skulle varit att dölja pengar från brottslig verksamhet eller att otillbörligen främja

BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr
Domare 8.

DOM
2021-03-23

Mål nr: B 3161-19

möjligheterna för någon att omsätta pengar som skulle härröra från brott eller brottslig verksamhet eller i övrigt haft penningtvättssyfte. Utredningen i målet ger inte heller på något sätt fog för att Lars Engstrand skulle haft brottsligt uppsåt eller varit oaktsam i sitt handlande. Inte heller är det visat att Lars Engstrands agerande skulle kunna falla under någon annan brottsrubricering hörande under penningtvättslagen, såsom näringspenningtvätt. Åtalet ogillas i dess helhet.

Rättegångskostnader.

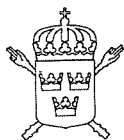
Vid denna utgång skall Lars Engstrand ha ersättning av staten för yrkade rättegångskostnader som är skäliga, dels kostnaden för privat försvarare om 77 220 kr inklusive mervärdeskatt, dels kostnad för boende i samband med huvudförhandlingen. Staten skall stå dessa kostnader.

Johan Eriksson har yrkat ersättning av allmänna medel som offentlig försvarare med 193 271kr inklusive mervärdeskatt. Åtgärderna är tidsatta och specificerade av Johan Eriksson. Åklagaren har invänt mot den av Johan Eriksson yrkade ersättningen och angivet att denna är i paritet med vissa av försvararna i det större målet mot Christoffer Henriksson. Tingsrätten konstaterar att med hänsyn till åklagarens processföring har det varit befogat att Johan Eriksson tog del av det omfattande material som åklagaren lagt som grund för åtalet och vidtagna åtgärder i uppdraget är angivna i kostnadsräkningen och därigenom kontrollerbara. Offentlige försvararen Johan Eriksson tillerkänns yrkad ersättning som är skälig.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 4 (TR-01)

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 13 april 2021. Ange i överklagandet att det ska till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Jens Mjöberg
Rätten är enig.

Blekinge tingsrätt
B 2607-17

Åklagarbundet

BLEKINGE TINGSRÄTT
Brottmålsenheten

INKOM: 2019-11-20
MÅLNR: B 3161-19
AKTBIL: 1

Stämningsansökan

Tilltalade

Lars Arne Lennart Engstrand (19480708-4076)
Företräds av advokat Johan Eriksson.

Ansvarsyrkanden m.m.

1.1 GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT

5000-K544375-18

Lars Engstrand har, i sin tjänst som advokat vid advokatfirman Nordia KB och inom ramen för näringsverksamhet, beordrat en överföring av 225 000 kronor, som för Christoffer Henrikssons räkning förvarades på advokatfirmans klientmedelskonto, till ett konto tillhörande Krenar Goga. Pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet och syftet med agerandet, som var otillbörligt, var att främja möjligheterna för annan att tillgodogöra sig eller omsätta egendomen eller dess värde. Det hände den 1 november 2017 i Stockholm eller på okänd plats, Sverige.

Agerandet bör betraktas som grovt brott eftersom det skett inom ramen för advokatverksamhet och eftersom det avsett ett betydande värden och då den brottsliga verksamheten ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt och i större omfattning.

Lars Engstrand begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 3 § 1 st 1 p, 4 § och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

1.2 PENNINGTVÄTTSBROTT

5000-K544375-18

Lars Engstrand har, i sin tjänst som advokat vid advokatfirman Nordia KB och inom ramen för näringsverksamhet, beordrat en överföring av 75 000 kronor, som för Christoffer Henrikssons räkning förvarades på advokatfirmans klientmedelskonto, till ett konto tillhörande Henrikssons sambo Emelie Sörensson. Pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet och syftet med agerandet, som var otillbörligt, var att främja möjligheterna för annan att tillgodogöra sig eller omsätta egendomen eller dess värde. Det hände den 8 november 2017 i Stockholm eller på okänd plats, Sverige.

Lars Engstrand begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 3 § 1 st 1 p lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

Muntlig bevisning

1. Förhör med den tilltalade **Lars Engstrand** som förnekar brott.
Närvaro: personlig, beräknad tidsåtgång för förhör ca 30 minuter
2. Förhör med vittnet (misstänkt och medtilltalad i annan del) **Krenar Goga** angående sitt mottagande av pengar från Nordia KB på sitt konto 2017-11-01 för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
Närvaro: personlig, beräknad tidsåtgång för förhör ca 15 minuter.
3. Förhör med medtilltalade **Christoffer Henriksson** angående sina ekonomiska förehavanden med Lars Engstrand och Nordia KB för att bevisa grovt penningtvättsbrott och penningtvättsbrott.
Närvaro: personlig, beräknad tidsåtgång för förhör ca 20 minuter.
4. Förhör med vittnet **Ulrika Grenerfors** angående sina kontakter med advokat Lars Engstrand i samband med häktningsförhandling i utevaro för Christoffer Henriksson den 2 november 2017 avseende medel på Nordia KB:s klientmedelskonto för att bevisa grovt penningtvättsbrott och penningtvättsbrott.
Närvaro: personlig, beräknad tidsåtgång för förhör ca 15 minuter (videokonferens från lämplig tingsrätt möjlig).

Övrig bevisning

1. Sammanställning på överföringar (förundersökningsprotokoll s. 3-4) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
2. PM tidsaxel Lars Engstrand (förundersökningsprotokoll s. 5-6) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.

3. Ansökan om stämning 2017-09-01 till Blekinge tingsrätt i mål T 2080-17 avseende David Windisch ./ Christoffer Henriksson med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 99-127) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
4. Stämning från Blekinge tingsrätt 2017-09-05 gentemot Christoffer Henriksson i mål T 2080-17 avseende David Windisch ./ Christoffer Henriksson (förundersökningsprotokoll s. 128-130) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
5. Protokoll från Blekinge tingsrätt i mål T 2080-17 avseende David Windisch ./ Christoffer Henriksson 2017-09-05 (förundersökningsprotokoll s. 93-96) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
6. Anmälan av bland annat advokat Lars Engstrand som ombud för Christoffer Henriksson i mål T 2080-17 avseende David Windisch ./ Christoffer Henriksson, inkommet till Blekinge tingsrätt 2017-09-20 (förundersökningsprotokoll s. 131) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
7. Lars Engstrand, Nordia KB, begäran om förordnande som offentlig försvarare för Henriksson i Stockholm 2017-09-23 avseende penningtvättsbrott (förundersökningsprotokoll s. 7-9) för att bevisa för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
8. Fullmakter Henriksson till Nordia KB 2017-09-24 avseende penningtvättsbrott/bedrägeri (förundersökningsprotokoll s. 10-12) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
9. Kopia av förhör i Stockholm med Henriksson gällande Narkotika och penningtvättsbrott 2017-09-23 (förundersökningsprotokoll s. 13-14) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
10. Kopia av förhör i Stockholm med Henriksson 2017-09-24 gällande penningtvättsbrott och narkotikabrott med Lars Engstrand närvarande som offentlig försvarare (förundersökningsprotokoll s. 15-29 samt bilagor 30-34) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
11. Protokoll från Blekinge tingsrätt i mål T 1992-17 avseende Kristoffer Söder ./ Christoffer Henriksson 2017-10-06 (förundersökningsprotokoll s. 138-140) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
12. Meddelande från parterna i i mål T 2080-17 avseende David Windisch ./ Christoffer Henriksson 2017-10-16 att förlikning ingåtts med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 134-137) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.

13. Protokoll från Blekinge tingsrätt i mål T 2080-17 avseende David Windisch ./ Christoffer Henriksson 2017-10-17(förundersökningsprotokoll s. 97-98) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
14. Protokoll från Blekinge tingsrätt i mål T 1992-17 avseende Kristoffer Söder ./ Christoffer Henriksson 2017-10-19 med bilagor(förundersökningsprotokoll s. 141-175) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
15. Tjänsteanteckning från Blekinge tingsrätt i mål T 1992-17 avseende Kristoffer Söder ./ Christoffer Henriksson 2017-10-24 angående förlikning med bilagor(förundersökningsprotokoll s. 176-178) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
16. Uppgifter från Blekinge tingsrätt i mål B 2607-17 avseende kontakter med förvarare Lars Engstrand och åklagare avseende förhandlingsdag, kallelse gällande kvarstad- och häktningförhandling 2017-10-30--11-02(förundersökningsprotokoll s. 35-36) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
17. Begäran om offentlig försvarare i mål B 2607-17 2017-10-27 med bilaga om brott(förundersökningsprotokoll s. 37-42) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
18. Förordnande av Lars Engstrand som offentlig försvarare 2017-10-30(förundersökningsprotokoll s. 43) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
19. Skrivelse från Engstrand 2017-10-30 avseende bland annat förslag till förhandlingsdag samt att det påfordras rättsens prövning av förvarstagande och beslag(förundersökningsprotokoll s. 44) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
20. Åklagarmyndighetens framställan om kvarstad 2017-10-30 med bilaga avseende förvarstagna föremål samt förbud att utge egendom(förundersökningsprotokoll s. 46-48) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
21. Åklagarmyndighetens yttrande avseende lämplig dag för kvarstadsförhandling 2017-10-30(förundersökningsprotokoll s. 49) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
22. Tingsrättens kallelse för advokat Engstrand till kvarstadsförhandling 2017-10-31 angående förhandling 2017-11-02(förundersökningsprotokoll s. 50) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.

23. Tingsrättens kallelse för advokat Engstrand avseende kombinerad häktnings- och kvarstadsförhandling 2017-11-01 angående förhandling 2017-11-02(förundersökningsprotokoll s. 51) för att bevisa grovt bedrägeri.
24. Fullmakt Sörensen till Nordia KB 2017-11-01 avseende beslag(förundersökningsprotokoll s. 11) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
25. Protokoll från tingsrättens förhandling 2017-11-02 (förundersökningsprotokoll s. 52-55) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
26. Fullmakt Sörensen till Nordia KB 2017-11-24 avseende kvarstadsbelagd egendom och spärrande av bankkonton(förundersökningsprotokoll s. 12) för att bevisa grovt bedrägeri.
27. Skrivelser mellan Henriksson sambo Emelie Sörensen och advokat Lars Engstrand 2018-04-12(förundersökningsprotokoll s. 180-179) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
28. Skrivelse från Åklagarmyndigheten 2018-05-29 till Nordia KB med förfrågan om överföring från Henriksson 2017-09-19 till Nordia KB och om överföring från Nordia KB till Krenar Goga 2017-11-01 samt om överföring från Henrikssons sambo Emelie Sörensen till Nordia KB 2017-11-15(förundersökningsprotokoll s. 56) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.
29. Skrivelse från Nordia KB 2018-06-08 med svar på Åklagarmyndighetens förfrågan med bilagor(förundersökningsprotokoll s. 57-70) för att bevisa grovt penningtvättsbrott.

Bevisning

Generell bevisuppgift, se bilaga i stämningsansökan avseende Christoffer Henriksson m.fl.

Handläggning

Följande personalia bör inhämtas: personutredning från Frivården/Kriminalvården.

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen i denna del: ca 1 dag.

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarområde Syd-Öst
Åklagarkammaren i Kalmar
Kammaråklagare Kjell Jannesson

2021-02-19

Sida 1 (6)
Handling 3754
Ärende AM-70716-17
Handläggare 207A-6

Blekinge tingsrätt
Blekinge tr. Brottmålsenheten
Box 319
371 25 KARLSKRONA

BLEKINGE TINGSRÄTT	Domare 8.
BLEKINGE TINGSRÄTT	Domare 8.
INKOM: 2021-02-24	MÅLNR: B 3161-19.
INKOM: 2021-02-19	AKTBIL: 118
MÅLNR: B 3161-19	AKTBIL: 100

Avseende Tingsrättens mål B 3161-17, Åklagarkammaren i Kalmar./. Lars Engstrand angående Grovt penningtvättsbrott; nu justerad generell bevisuppgift

Inga tillägg har gjorts utan bevisning har endast plockats bort.

Till styrkande av att målsäganden överfört pengar till Christoffer Henriksson och omständigheterna kring överföringarna:

Sammanställning med förklarande PM (s. 1-3) utvisande;

- utlånade belopp,
- erlagd återbetalning samt
- verksamhetens omfattning.

Sammanställning av kontoutdrag (bilaga A2 och kompletterande A 2) utvisande att pengarna som överförts från målsägandena inte investerats och sammanblandats på konton för konsumtion. *Handlingarna åberopas i sin helhet men åklagaren avser sakframställningsvis endast föredra de mest relevanta delarna.*

Sammanställning över konton och kontoinnehavare (s. 109-110) utvisande vilka konton som disponerats av Christoffer Henriksson ensamt eller tillsammans med Emelie Sörensson.

Inspelade samtal med Robin Wilhelmsson (s. 1-11 i bilaga A11, åklagaren medtar inspelningen) utvisande att det är Christoffer Henriksson som gör låneansökningar varefter lånen enbart godkänns av målsäganden och utvisande hur Christoffer Henriksson beskriver att en s.k. investering ska gå till.

Inspelat samtal med Robin Salgo och dennes flickvän (s. 12-19 A11, åklagaren medtar inspelningen) utvisande hur ett investeringsförslag sett ut.

Inspelning av samtal mellan Christoffer Henriksson och Sebastian Campos Munoz till styrkande av att Christoffer Henriksson vilselett målsäganden genom att erbjuda en investering som han inte haft möjlighet att genomföra. Åklagaren medtar inspelningen.

Foto av meddelanden mellan Christoffer Henriksson och Thimmy Skåån på Signal (bilagt tilläggsprotokoll daterat 2020-02-06 s. 3-6) till styrkande av att Skåån mottagit meddelanden med innebörden att Christoffer Henriksson kommer att kunna undandra sig lagföring.

Anmälningar och PM (tilläggsprotokoll 2 s. 45-72) utvisande att ytterligare anmälningar om bedrägeri gjorts och av vilka samt med vilka summor.

Till styrkande av vilka näringsverksamheter Christoffer Henriksson drivit och till vederläggande av att målsägandens överföringar kunnat investeras på det sätt som utlovats:

Utdrag från bolagsverket avseende Christoffer Henriksson (s. 222-223) utvisande bolagsengagemang.

Skrivelse från Euronics (s. 226) utvisande att Christoffer Henriksson inte drivit någon verksamhet som varit medlem i Euronics vid tidpunkten för investeringarna.

Utdrag avseende Euronics (s. 228) utvisande att Euronics utgör en inköpsgrupp för hemelektronik.

Till styrkande av vilka kapitalinvesteringar Christoffer Henriksson gjort och till vederläggande av att målsägandens överföringar investerats på det sätt som utlovats:

Utdrag avseende konto i Luxemburg (s. 4-13 A15) utvisande att Christoffer Henriksson uppgett att kontot är avsett för personligt bruk och att huvuddelen av hans inkomster härrör från förvärvsarbete.

Kontoutdrag avseende Öhman Bank (s. 105-123, A 15) utvisande att Christoffer Henrikssons tillgodohavanden i Luxemburg delvis använts till konsumtion och att utdelningen och värdeökningen av aktiebehållningen varit begränsad.

Sammanställning över ISK-konto Sparbanken Karlshamn CH 311 varifrån köp av aktier skett, (s. 416-464 A 2) utvisande att Christoffer Henriksson inte investerat i aktier för målsägandenas räkning.

Kontoutdrag Sparbanken Karlshamn konto 4330831-1, ISK-konto varifrån köp av aktier skett, (s. 386-432 A 14) utvisande att Christoffer Henriksson inte investerat i aktier för målsägandenas räkning.

Sammanställning konto CH-ES 279 dit pengar från ISK-kontot förts efter uttag från detta konto i de flesta fall (s. 191-219 och s 220-362 A 2) utvisande att Christoffer Henriksson inte investerat i aktier för målsägandenas räkning.

Till styrkande av vilka fordonsaffärer Christoffer Henriksson gjort till vederläggande av att dessa inbringat några inkomster:

PM bilregistret (s. 585-586) utvisande vilka fordon Emelie Sörensson och Christoffer Henriksson ägt.

Chart samt köpehandlingar och VTR-utdrag (s. 590-596) utvisande omständigheterna kring köp och byte av Bentley OCX019, Porsche TCU982 samt Mercedes Benz ESW850.

Chart samt köpehandlingar, överföringar och VTR utdrag (s. 597-605) utvisande omständigheterna kring köp och byte av McLaren YJW759 samt Tesla ELS391.

Chart samt köpehandlingar (s. 607-609) utvisande omständigheterna kring köp av Land Rover GAL064.

Chart samt köpehandlingar (s. 611-626) utvisande omständigheterna kring köp och byte av Porche WPL091, Lamborghini OSY509, Ferrari TJF598 samt Lamborghini DLJ367.

Chart samt köpehandlingar (s. 627-637) utvisande omständigheterna kring köp och byte av BMW OPB238, Ferrari UEW199 samt Ferrari XBB485.

Chart samt köpehandlingar (s. 638-639) utvisande omständigheterna kring köp av Mercedes Benz DEZ 132.

Chart samt köpehandlingar (s. 640-649) utvisande omständigheterna kring köp och byte av BMW THF 133 samt Porsche DPZ 291.

Chart samt köpehandlingar (s. 650-652) utvisande omständigheterna kring köp av Ferrari TWS 175.

Bilar, chart, Inbytespris WPL091 (tilläggsprotokoll 1 s. 20) utvisande omständigheterna kring köp av Lamborghini Gallardo OSY509 med inbyte Porsche Panamera WPL091.

Till styrkande av vilka tillgångar Christoffer Henriksson haft och att denne saknat förmåga att återbetala lån och bonusar:

Sammanställning konton samt tidigare dom (s. 109-110 och tilläggsprotokoll tidigare dom) utvisande att Christoffer Henriksson vid ingången av 2014 hade kontobehållningar om drygt 1 miljon kronor samt att dessa understigit skulderna som uppkommit med anledning av tidigare bedrägerier samt omständigheterna kring tidigare bedrägerier.

Taxeringsuppgifter (s. 44-52 samt s. tilläggsprotokoll 1 s. 3-10) till styrkande av att Christoffer Henrikssons under taxeringsåren 2012-2017 haft mycket begränsade taxerade inkomster.

Omprövningsbeslut (s. 55-57) till styrkande av att taxerade inkomster från ECH Trading AB avsett förmånsbeskattning för användning av tjänstebil.

Förenklad tillgångsutredning (s. 66-75) till styrkande av Christoffer Henrikssons inkomst- och tillgångsförhållanden.

Aktieöverlåtelseavtal (s. 750) utvisande värdet på aktierna i Telecom Stores Sweden AB (Mobilizera).

Utdrag ur fastighetsregistret (s. 535-537) till styrkande av innehavda fastigheter.

Köpehandlingar och fastighetsutdrag (s. 544-549, s. 551-552 samt 553) utvisande ett anskaffningsvärde om 4,6 miljoner, 2,4 miljoner och 1,15 miljoner för ägda fastigheter.

Beslagsprotokoll (s. 38-44 A17) utvisande att banktillgodohavanden om ca. 37 miljoner kronor förvarstagits i svenska konton.

Kontoutdrag (s. 109 A 15) utvisande ett kontoinnehav om ca. 7,8 miljoner kronor i värdepapper i Luxemburg.

Förnyade värderingsuppgifter avseende kontobehållning i Luxemburg (handling ingiven vid huf) utvisande aktiedepåns värde.

Värderingsuppgifter (s. 686-694) utvisande att klockor till ett värde av ca. 700 000 kronor förvarstagits.

Beslagsprotokoll (s. 28 och 32 A17) samt köpehandlingar (s. 608 och s. 646) utvisande att fordonen DPZ291 och GAL064 beslagtagits samt haft ett anskaffningsvärde om 795 000 kr samt 640 000 kronor.

Protokoll avseende beslag som gjorts vid tillslag (s. 11-23 A17) utvisande förvarstagna tillgångar.

Förfrågan till Bergstrands ur (s. 685) utvisande köp av Rolexklockor.

Beslagsprotokoll och fotografier (s. 695, 697, 698, 700, 704, 706, 712 i huvudprotokoll, s. 37, 43 tilläggsprotokoll 2, s. 28 bilaga A17, s. 175 samt 180 medmisstänktprotokoll 8 Shkelzen Kadrija, s. 92, 95 protokoll medmisstänktprotokoll 9 Shefquet Kadrija samt s. 190, 192, 217 protokoll narkotikabrott) utvisande beslag av ett antal inköpta klockor.

Till styrkande av vilka utgifter Christoffer Henriksson haft och att dessa vida överstigit inkomster och tillgångar:

Sammanställningar av inkomster och utgifter från kontoutdrag för Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson (bilaga A9 s. 1-213). *Handlingarna åberopas i sin helhet men åklagaren avser sakframställningsvis endast föredra de mest relevanta delarna.*

Kontoutdrag Mastercard Öhman Bank (tilläggsprotokoll 1 s. 121-124 samt s. 137-165) utvisande att konsumtion från banktillgodohavanden i Luxemburg.

Sammanställning avseende bilköp (s. 581-584) utvisande kontant betalning och avbetalningar på fordon om totalt drygt 10 miljoner.

Fakturor från Klarlund samt sammanställning (s. 733-744, 749) utvisande köp av ett flertal exklusiva klockor.

Till styrkande av omständigheterna vid anhållandet av Christoffer Henriksson och att denne då försökt undandra sig lagföring och straff:

Uppgifter från Interpol (tilläggsprotokoll 1 s. 2) utvisande att Christoffer Henriksson lämnat landet och grips av marockansk polis.

Till styrkande av omständigheter kring kontospärrar:

✓ Bankförfrågan till Sparbanken Eken och Sparbanken Karlshamn med begäran om kompletterande uppgifter (Tilläggsprotokoll 4 s. 15-16) till styrkande av omständigheter kring överföringar till målsägande samt transaktioner på konton.

✓ Bankförfrågan till Sparbanken Eken och Sparbanken Karlshamn med begäran om kompletterande uppgifter inklusive svar från Sparbanken Eken (Tilläggsprotokoll 4 s. 17-19) till styrkande av omständigheter kring överföringar till målsägande samt transaktioner på konton.

✓ Svar på förfrågan från Sparbanken Karlshamn (Tilläggsprotokoll 4 s. 29-30) till styrkande av omständigheter kring överföringar till målsägande samt transaktioner på konton.

Taxeringsuppgifter 2012-2019 avseende Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson (Tilläggsprotokoll 4 s. 31-181 i valda delar) till styrkande av att Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson under taxeringsåren 2012-2017 haft mycket begränsade inkomster.

Till styrkande av telefonkontakter rörande gärningarna:

Whatsapp-konversation med användaren Karl Olof Nilsson (tilläggsprotokoll 5 s. 3-) till styrkande av att Christoffer Henriksson haft anledning att oroa sig över nära förestående tvångsmedel samt att Douglas Bergqvist var medveten om detta.

~~Instant messages med användaren Dennis Johansson (tilläggsprotokoll 5 s. 11-59) till styrkande av att Christoffer Henriksson inte bedrivit legal verksamhet och att Dennis Johansson varit medveten om det.~~

Instant messages med användaren Shkelzen samt bilder och filmer från konversationen (tilläggsprotokoll 5 s. 65-124, åklagaren medtar filmer till huvudförhandlingen) till styrkande av konversation gällande klockköp samt att Shkelzen varit medveten om Christoffer Henrikssons verksamhet.

~~Instant messages och fotografi från konversation med Shef (tilläggsprotokoll 5 s. 60-64) till styrkande av konversation gällande klockköp samt att Shefet varit medveten om Christoffer Henrikssons verksamhet.~~

Till styrkande av att de penningtvättsmissstänkta vetat om, eller i vart fall haft skälig anledning att anta, att Christoffer Henrikssons tillgångar härrört från brott eller brottslig verksamhet:

Dom (tilläggsprotokoll tidigare dom) utvisande att Christoffer Henriksson tidigare dömts för grova bedrägerier.

Beslut om husrannsakan och beslag (s. 9 samt s. 38-44 A17) utvisande att husrannsakan genomförts i Christoffer Henrikssons bostad och att samtliga kända tillgångar förvarstagits 2017-10-26 eller kort därefter.

Muntlig bevisning

Uppspelning av förhör med *Christoffer Henriksson* i generell del.

~~Uppspelning av förhör med *Mats Svensson*, Euronics, i generell del till styrkande av att Christoffer Henriksson inte drivit någon verksamhet som varit medlem i Euronics vid tidpunkten för målsägandens investeringar.~~

~~Uppspelning av förhör med *Karl-Olof Nilsson*, i generell del, till styrkande av att denne inte utfärdat det revisorsintyg som förevisats samt gällande denna uppdrag för Christoffer Henriksson.~~

~~Uppspelning av förhör med *Fredrik Bohlin*, polisen, i generell del, till styrkande av att denne meddelat Christoffer Henriksson att han var anhållen i sin utevaro.~~

Kjell Janneson

* Justeringar gjorda av åklagaren vid huvudförhandling
/EÖ

NORDIA

SWEDEN • NORWAY • DENMARK • FINLAND • LAW

Box 70389, SE-107 24 Stockholm
Tel: + 46 8 563 08 100 Fax: +46 8 563 08 101BLEKINGE TINGSRÄTT
Domare 8.INKOM: 2021-02-25
MÅLNR: B 3161-19
AKTBIL: 105

Till

Stockholms tingsrätt

2017-10-09

Mål B 12222 - 17

Åklagaren ./, Christoffer Henriksson m.fl.

Som offentlig försvarare för Christoffer Henriksson får jag begära rättens prövning av beslag som skett i enlighet med bifogat beslagsprotokoll.

1 YRKANDE

Christoffer Henriksson yrkar att beslag enligt pp. 1-3 och 9-11 ska hävas och egendomen återlämnas till honom.

2 GRUNDER

Christoffer Henriksson förnekar brott.

Den i beslag tagna egendomen kan inte antas ha betydelse för utredningen av brott.

Den i beslag tagna egendomen kan inte heller antas vara på grund av brott förverkad.

3 OMSTÄNDIGHETER

Egendomen som tagits i beslag tillhör Henriksson.

Det är uppenbart att egendomen som yrkandet avser inte kan antas ha betydelse för utredning av brott.

Misstanken avseende penningtvåtsbrott är uppenbart ogrundad. Henriksson innehar en substantiell förmögenhet skapad genom omfattande affärsverksamhet. Finansiering av den klocka som beslagtogs liksom de kontanter som anträffats härrör ifrån denna. Henriksson har ett gott namn i bankkretsar och av aktuella kontoutdrag, som försvaret har tillgång till, framgår att han har banktillgodoshavanden som vida överstiger 10 miljoner kronor. Vad gäller den aktuella klockan finns det också fullgod dokumentation på både inköp och betalning.

Det bestrids således att egendomen skulle härröra från brott eller brottslig

verksamhet.

Det finns hittills inte ens ett påstående från åklagaren vad sådan brottslighet skulle bestå i. Likaledes saknas omständigheter som kan tjäna till stöd för påståendet om penningtvättsyfte. Det är även lika oklart hur åklagaren menar att Henriksson skulle ha utövat befattning med egendomen på ett sätt som skulle vara en penningtvättsåtgärd.

Henriksson bestrider brott för vilket egendomen skulle kunna antas vara förverkad och det torde med anledning av det som anförts ovan vara uppenbart att egendomen inte kan antas komma att bli förverkad avseende misstanken om penningtvättsbrott. Därmed kan inte heller egendom i form av pengar tas i beslag genom s.k. penningbeslag.

Vad gäller förhandling i beslagsfrågan har jag möjlighet att delta i en sådan under hela onsdagen. Tacksam om tingsrätten återkommer snarast beträffande detta.

Stockholm som ovan

Lars Engstrand

Kontohistorik

2017-09-29 09:42
CHRISTOFFER HENRIKSSON

e-sparkonto 8153-9,4 262 868-5 (SEK)

Välj konto

				Belopp
Saldo				10 000 000,84
Tillgängligt belopp				10 000 000,84
De senaste transaktionerna				
Bokf.datum ▼	Trans.datum ▼	Kontohändelse ▼	Belopp ▼	Saldo
17-01-02	16-12-31	Övf via Internet 8153943308279	-3 043,00	10 000 000,84
16-12-30	16-12-31	Prel skatt	-1 304,00	10 003 043,84
16-12-30	16-12-31	Sparränta	4 347,25	10 004 347,84
16-04-14	16-04-14	Övf via Internet 8153942628677	4 000 000,00	10 000 000,59
16-04-07	16-04-07	Övf via Internet 8153942628677	500 000,00	6 000 000,59
16-01-22	16-01-21	Övf via Internet 8153942628677	500 000,00	5 500 000,59
16-01-04	16-01-01	Övf via Internet 8153943308279	-1 108,00	5 000 000,59
15-12-30	15-12-31	Prel skatt	-474,00	5 001 108,59
15-12-30	15-12-31	Sparränta	1 581,82	5 001 582,59
15-11-12	15-11-12	Övf via Internet 8153942628677	1 000 000,00	5 000 000,77
15-10-02	15-10-02	Övf via Internet 8153943308279	1 000 000,00	4 000 000,77
15-09-04	15-09-04	Övf via Internet 8153942628677	200 000,00	3 000 000,77
15-09-04	15-09-04	Övf via Internet 8153942628677	100 000,00	2 800 000,77
15-09-04	15-09-03	Övf via Internet 8153943308279	-100 000,00	2 700 000,77
15-08-13	15-08-13	Övf via Internet 8153942628677	50 000,00	2 800 000,77
15-08-07	15-08-07	Övf via Internet 8153942628677	150 000,00	2 750 000,77
15-08-04	15-08-04	Övf via Internet 8153942628677	100 000,00	2 600 000,77

Rekommendationsbrev

För Christoffer Henriksson 19880906-3350

Christoffer Henriksson är en kund hos oss i Sparbanken i Karlshamn Private Banking.

Christoffer är en företagsam entreprenör som varit min kund sedan i november 2014. I nuläget äger Christoffer flera företag och är kapitalstark placeringskund.

Martin Cellon

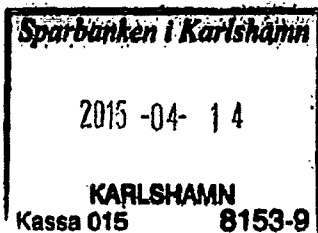
Lic. Private Banker

+46 454-30 44 61

Sabine Strömberg

Lic. Private Banker

+46 454-30 44 62

Sparbanken i Karlshamn

Drottninggatan 55, Box 44, 374 21 Karlshamn

Kundtjänst; 0454-30 44 00 eller kundtjänst@sparbankenikarlshamn.se, www.sparbankenikarlshamn.se
Styrelsens säte, Karlshamn. Organisationsnummer 536200-9481, Bankgiltig 981-1530

Karlshamn

Åsarum

Mörum

Svängata

Kyrkhult

Olofström

Transaktionsdetaljer2017-10-03 19:19
CHRISTOFFER HENRIKSSON**Kontouppgifter**

Kontonummer	8153-9,4 330 827-9
Namn	Gemensamt lönek.
Valuta	SEK

Transaktionsuppgifter

Transaktionstyp	Uttag	Referens	AUDEMARS PIGUET
Beskrivning	KORTKÖP/UTTAG	Bankreferens	
Bokföringsdatum	17-08-24	Belopp	-527 242,11
Transaktionsdatum	17-08-24	Meddelande	AUDEMARS PIGUET

Monsieur CHRISTOPHER HENRIKSSON

Facture n° 847

Page 1

37230

SUEDE

Lundi 21 Août 2017

Qté	Article	Prix TTC €
1	001.6534 AUDEMARS PIGUET ROYAL OAK EN OR JAUNE OR 750/1000 220.32 gr / Gravure: J06806-935252	53 475,00
1	010.365 AUDEMARS PIGUET ROYAL OAK EN OR JAUNE OR 750/1000 220.32 gr / Gravure: J47405-990943	53 475,00

Nb d'articles : 2 (1)

Mode de Règlement	Euro	Total	Euro
Fintrax	53 475,00	Hors Taxes	89 125,00
Fintrax	53 475,00	T.V.A	17 825,00

Nbt à payer TTC		106 950,00
------------------------	--	-------------------

Les retours font l'objet d'un avoir et ne sont acceptés que dans un délai de 15 jours

Siège social: 10 rue Pierre Chasson - 75008 PARIS
 Société par Actions Simplifiée au capital de 2 500 000,00 Euros, R.C.S. Paris B 927 159 708
 TVA Intracommunautaire: FR 16 527 159 708

Klar Skåne HR B 2115-17 D...

7

**HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Avdelning I****DOM
2018-10-17****B 2115-17**

Målet förefaller vid tingsrätten ha legat utan handläggningsåtgärder under några månader under hösten 2016. Denna dröjsmålstid är dock inte så lång att Christoffer Henrikssons rätt till rättegång inom skälig tid har åsidosatts. I övrigt framstår det inte som att handläggningen var långsam vid tingsrätten. Straffet ska därför inte lindras på grund av någon långsam handläggning vid tingsrätten. Det finns inte heller några andra omständigheter som påverkar det s.k. straffmättningsvärdet.

Brottsligheten har alltså ett straffmättningsvärde motsvarande fängelse i 2 år och 9 månader. Vid ett sådant straffmättningsvärde kan påföljden inte bli annat än fängelse. Påföljden ska alltså bestämmas till fängelse i 2 år och 9 månader.

Försvararkostnaden och skyldighet att återbetala denna

Christoffer Henrikssons försvarare Björn Lindmar tillerkändes vid tingsrätten ersättning av allmänna medel med 356 888 kr. Han har i hovrätten yrkat ersättning med 248 026 kr. Den tidsåtgång som detta anspråk bygger på är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning. Björn Lindmar ska därför tillerkännas yrkad ersättning för försaret i hovrätten.

Justitiekanslern har gjort gällande att Christoffer Henrikssons ekonomiska förhållanden är sådana att han bör återbetala en del av kostnaderna för försaret vid tingsrätten. Christoffer Henriksson har medgett att hans ekonomiska förhållanden är så goda att han ska betala en del av dessa kostnader.

Åklagaren har förklarat att tillgångar tillhörande Christoffer Henriksson bestående i banktillgodohavanden och värdepapper om 37 miljoner kr, fordon värda 6,4 miljoner kr och tre fastigheter värda 8 miljoner kr har belagts med kvarstad med anledning av misstankar om grova bedrägerier som Kalmar tingsrätt har häktat Christoffer Henriksson för. Åklagaren har också uppgett att målsägandena vid dessa brott har gjort gällande fordringar om 85 miljoner kr mot Christoffer Henriksson med anledning av brotten. Åklagaren har vidare upplyst att Christoffer Henriksson har skulder om 7 miljoner kr kopplade till de tillgångar som belagts med kvarstad och att han enligt Skatteverket inte har någon inkomst.

8

HOVRÄTTEN ÖVER**DOM****B 2115-17**

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se